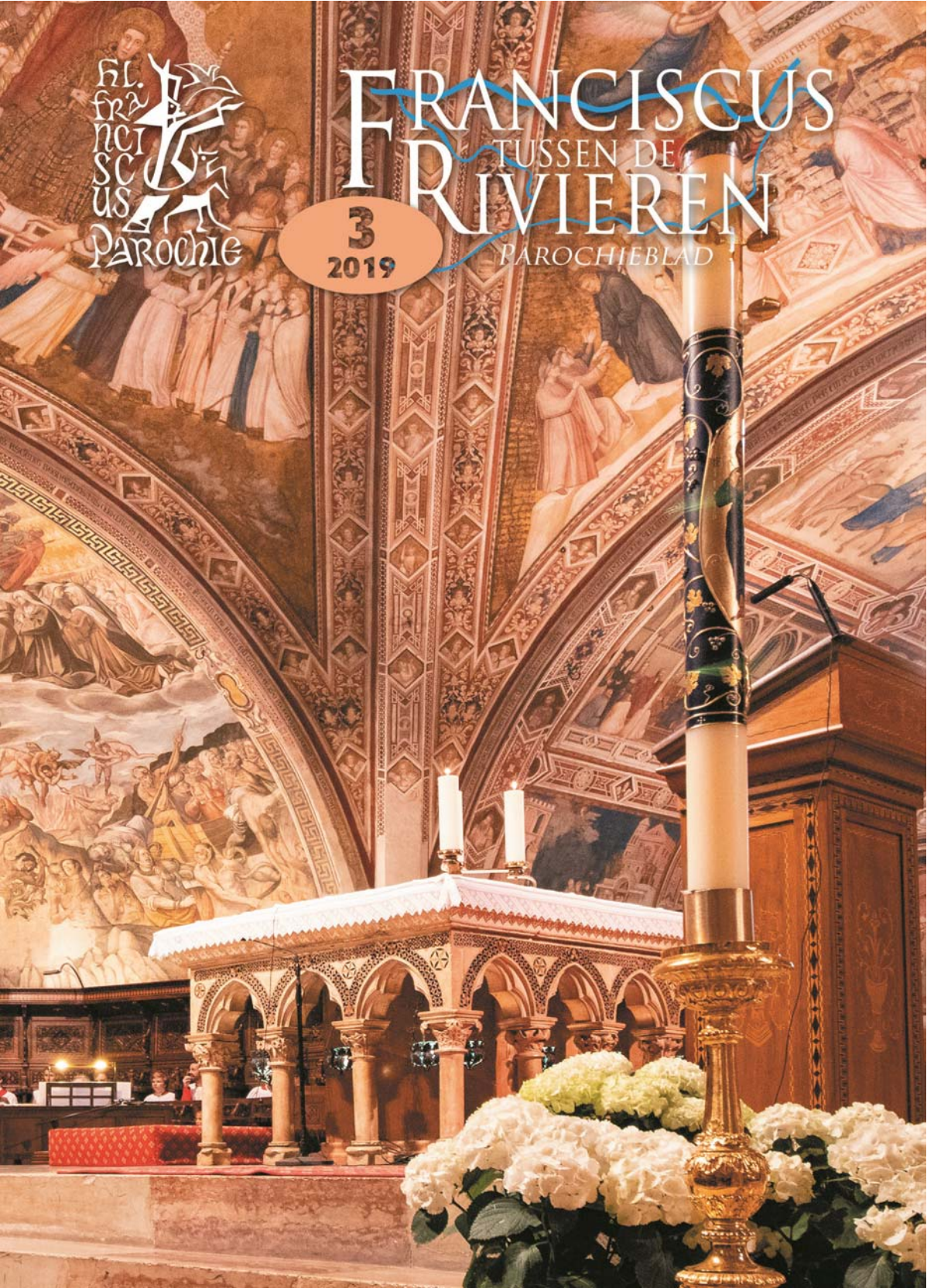

FL.
FRANCISCUS
PAROCHIE

FRANCISCUS TUSSEN DE RIVIEREN

3
2019

PAROCHIEBLAD

Parochieblad

Franciscus tussen de Rivieren is het parochieblad van de Parochie Heilige Franciscus in de Bommelerwaard.

Jaargang 8, nummer 3
september 2019

Verschijnt: 4 x per jaar
Oplage: 7.200 exemplaren
Druk: PrintBest Kerkdriel
Opmaak: iMoose Zaltbommel

Algemeen secretariaat

Hertog Arnoldstraat 57 B
5331 XG Kerkdriel

Telefoon: **0418 - 63 25 04**
Bereikbaar: dinsdag en donderdag
van 09.30 tot 13.00 uur. Buiten deze tijden kunt u inspreken op een antwoordapparaat of bellen naar het ingesproken noodnummer.

info@katholiekbommelerwaard.nl

Belangrijk!

Voor afspraken rond doop, huwelijk, jubileum, ziekenzalving, ziekencommunie en overlijden, belt u met het *Algemeen secretariaat*.

Algemene bankrekening

NL83 RABO 0179 9793 45
t.n.v. Parochie Heilige Franciscus

Kopij

De uiterste datum voor het aanleveren van kopij voor het volgende nummer is 18 november. Het zal worden bezorgd rond 20 december 2019.

www.katholiekbommelerwaard.nl

Redactie

Hertog Arnoldstraat 57 B
5331 XG Kerkdriel
redactie@katholiekbommelerwaard.nl

• hoofdredacteur:

Mirjam Duijts-As (06-36115739)
mirjamduijtsas@hotmail.com

• redactie:

Henny Lieshout (06-40613605)
ammerzoden@katholiekbommelerwaard.nl

• contactpersonen:

Alem:

Sjan van Mook (0418-662052)
s.vanmook@live.nl

Ammerzoden:

Henny Lieshout (06-40613605)
ammerzoden@katholiekbommelerwaard.nl

Hedel:

Annemarie van Osch (073-5992765)
a.vanoschvb@hotmail.com

Kerkdriel:

Riet Corten
kerkdriel@katholiekbommelerwaard.nl

Rossum:

Bertha van Doorn (0418-512340)
berthavandoorn@upcmail.nl
José Vullings

Velddriel:

Hetti van Kessel (0418-635987)
velddriel@katholiekbommelerwaard.nl

Zaltbommel:

Tiny van Steenberg (0418-514262)
zaltbommel@katholiekbommelerwaard.nl

Han van der Waal

Beste Lezer,

Zo net na de zomer is de herfst een seizoen met verschillende gezichten. September is haast nog veel meer dan januari de maand van het nieuwe begin. Leerlingen en studenten beginnen aan een nieuw schooljaar. Maar ook talloze verenigingen en organisaties starten het nieuwe werkjaar. Daar doet onze parochiegemeenschap ook aan mee. U leest erover in dit parochieblad.

We openen het parochiejaar met een gezamenlijke viering op zondag 6 oktober om 10.00 uur in Zaltbommel om het Franciscusfeest te vieren. Het is een feest voor de hele parochie met na afloop een gezellig samen zijn. Verschillende activiteiten worden gestart, vrijwilligers gezocht en ouders gevraagd hun kinderen aan te melden voor de Eerste Communie en het Vormsel.

Het tweede gedeelte van de herfst confronteert ons met de vergankelijkheid van het leven. Hierbij pas-

sen de kerkelijke feesten van Allerheiligen en Allerzielen. Met het gedenken van de overledenen en het zegenen van de graven gedenken wij onze dierbaren. Maar als de dagen op zijn kortst zijn, nog voor de winter is begonnen, mogen wij alweer vol verwachting in de advent uitkijken naar het kerstfeest. Zover is het nu nog lang niet.

*Redactie parochieblad
Henny Lieshout - van de Griendt
Mirjam Duijts-As
Wim Koopman*

Telefoon pastores

Pastoor Roland Putman

tel.: 06-542 90 744 of e-mail:
pastoor@katholiekbommelerwaard.nl

Notabene:

Roland is op woensdag niet bereikbaar

Pastor Bertus Bus

tel.: 06 - 22 84 77 76 of e-mail:
bertus-bus@katholiekbommelerwaard.nl

Danny Hakvoort

Coördinator familiepastoraat
tel.: 06 - 300 30888 of e-mail:
familiepastoraat@katholiekbommelerwaard.nl

Secretariaat

Christianne van Dierendonck
tel.: 0418 - 632 504 of e-mail:
info@katholiekbommelerwaard.nl

Voel je thuis

Als parochie willen we een plek zijn waar een ieder zich thuis voelt. Het thema “Voel je thuis” zal dan ook als een uitnodiging klinken binnen onze parochie, maar ook naar buiten toe. Je thuis voelen betekent dat het vertrouwd aanvoelt en dat je er graag bent. Op zo’n plek mag jij je eigen inbreng hebben, met alle verschillende verschillen die we als katholieken kennen. Een parochie waar je je thuis voelt is ook de moeite waard om je voor in te zetten.

Je gevoel serieus nemen

In de korte tijd dat ik pastoor van de parochie ben, heb ik al snel gemerkt dat we hier gewoon zijn om aan te geven als iets niet bevalt. Natuurlijk is dat niet altijd direct, maar altijd wel eerlijk en oprecht. Ik heb gemerkt hoe daar daarin de oprechte zorg voor de parochie en voor mensen daarbinnen –én buiten in doorklinkt. In elke vorm van kritiek, zelfs in boosheid, klinkt betrokkenheid door en het is goed om daarnaar te luisteren. We hebben de zorg van elkaar nodig om het op alle plekken in onze parochie een thuis te kunnen bieden.

Vredesweek

Jezus benadrukt dat Gods Koninkrijk er niet vanzelf komt. We leven er naar toe, door zelf ook het huis en de plek waar we leven vrediger te maken. Jezus roept alle mensen op om zo te leven.

Pastor Bertus Bus en ik pakken dat samen met enkele dominees, Lia Davidse, Jos de Heer en Maria Baan rond de Vredesweek bij verschillende scholen langs te gaan. Vanwege de vele scholen bezoeken we om het jaar andere scholen. Ook met onze Islamitische broeders -en zusters bidden we in de vredesweek en op 4 oktober samen om de vrede.

Ruimte om er te zijn

In onze parochie heb ik gemerkt hoe het inmiddels bijna vanzelfsprekend is dat we elkaar ook buiten de kerken ontmoeten. Zo zijn we welkom op de katholieke scholen, en vindt zelfs een deel van de Eerste Communie -en Vormselvoorbereiding daar plaats. We zijn ook dankbaar voor de ruimte als we daar kunnen vieren. Juist op de plekken waar we geen eigen kerk meer hebben is het goed om regelmatig te blijven vieren met Gebedsvieringen en met de Eucharistie, naast de oecumenische vieringen met onze protestantse zusters en broeders. Dankzij de bijdrage van de werkgroep gebedsvieringen en ander parochianen is het mogelijk om nog zoveel vieringen met elkaar te houden.

In vertrouwen bouwen

Veranderingen zijn soms onvermijdelijk, want alleen dan kunnen we blijven vieren en kunnen we ons geloof ook aan de volgende generatie

doorgeven. Met twee pastores kun je niet alle catechesegroepen, laat staan alle werkgroepen begeleiden. Tegelijk zijn we al heel blij met de inzet van vele toegeruste parochianen in de parochie. Met onze coördinator familiepastoraat Danny Hakvoort, zijn we bezig om de catechese, maar ook onder meer de vieringen nog meer een familiezaak te laten worden. Groei vraagt geduld en vertrouwen, maar de eerste nieuwe loten zijn al een beetje zichtbaar.

We gaan weer naar school

Al een tijdje hangen de banieren langs de weg "We gaan weer naar school". We kunnen veel van elkaar leren, zodat wij en anderen zich thuis kunnen en blijven voelen in de parochie. Het pastoresteam gaat ook weer een paar dagen 'naar school' om bij te blijven bij ontwikkelingen in de samenleving, maar ook hoe we de zorg voor de parochie als een thuis voor velen, met elkaar steeds meer waar kunnen maken. Ik wens ons allen dat we de zorg en waardering, die we zelf en anderen hebben tot vreugde en opbouw met elkaar blijven delen, zodat de parochie een plek wordt waar steeds meer mensen zich thuis kunnen voelen. Op die weg wens ik u allen van harte vrede en alle goeds.

*Roland Putman ofm
Pastoor*

H.Mis in De Pollenhof

Op zondag 1 december is om 09:30 een Eucharistieviering in De Pollenhof. Wij zijn blij dat we na een lange tijd weer op zondag de Eucharistie kunnen vieren in Hedel. Toen in het nieuwe rooster bleek dat er op 1 december een mogelijkheid was, is contact gezocht met de school. In De Pollenhof staat ook het Mariabeeld van de kerk, dat de oorlog heeft doorstaan. We waren blij met de positieve reactie van de directrice om een viering op zondag te kunnen houden. Zondag 1 december is ook de 1e zondag van de Advent wat de viering extra bijzonder maakt. Na afloop van de Eucharistieviering is er koffie en thee. De voorganger is pastoor Roland Putman.

Natuurlijk is er elke derde donderdag van de maand een Eucharistieviering in De Munt en die gaat onverminderd door. Intenties voor de viering op 1 december kunt u daar opgeven of via het parochiesecretariaat. Telefoon 0418-632504

Allerzielen - 2 november

Ieder van ons weet wat verlies is... Voor sommigen is het nog maar pas gebeurd dat ze iemand verloren. Voor anderen is het al wat langer geleden. Je hoort weleens zeggen: 'Tijd heelt alle wonden.' Was dat maar zo. De wonde die is geslagen, het gemis dat er is, dat gaat nooit weg. Vaker hoor ik zeggen: 'Het lijkt wel dat het met de tijd juist erger wordt.' Gemis groeit, verdriet slijt... De uitbarstingen van verdriet met een huilbui, die worden zachter en milder. Maar de lege plek aan tafel of in bed die blijft, pijnlijk confronterend. En ofschoon iedereen zegt dat je de pijn niet moet opkroppen. Dat je alles mag uiten, voelen we ons toch vaak ongemakkelijk wanneer mensen dat doen.

Onze eerste reactie is troosten. Mensen zeggen dat ze sterk moeten zijn. Want onze samenleving heeft het moeilijk met rouw. Alles moet vlug gaan. We hebben geen tijd om stil te staan bij de dood en dus zeggen we: 'Het leven gaat verder, je moet er iets van maken, probeer ervan te genieten' Allemaal goed bedoeld, maar gevoelsmatig ver verwijderd van waar de ander mee zit. Voor wie rouwt, staat de tijd stil. Er is niet alleen een geliefde gestorven maar ook een stuk van jezelf. Je bent jezelf deels kwijtgeraakt. Je bent gewond. En zoals een lichamelijke wond pijn doet.

En weer begint te bloeden als je ergens tegen aanstoot. Zo wordt die geestelijke wond telkens open-gestoten door herinneringen, ervaringen en een dag als Allerzielen. Zou het een oplossing zijn om elke herinnering uit het leven te bannen, uit angst telkens weer gekwetst te worden? Neen, het delen van de herinnering en het noemen van hun namen, zoals met Allerzielen gebeurt, is pijnlijk maar kan ook goed doen. Want iemand 'doodzwijgen' is voor zijn of haar naasten heel verdrietig.

Hoe goed is het niet gewoon te praten over die ons lief zijn en blijven, ook al zijn ze gestorven? Daarom is het zo belangrijk dat wij in de kerk die namen noemen op Allerzielen. Maar ook in het weekend bij de misintenties. En dat die namen onuitwisbaar geschreven staan op de gedachteniskruisjes. Maar meer nog in Gods hand. Gods herinnering aan mensen gaat verder dan de onze. Zo horen we in psalm 139: Hij kent ons al voor we geboren zijn en blijft ons kennen, zelfs wanneer we overleden zijn. God vergeet nooit! En dat vertrouwen geeft ons hoop!

Het geloof in een eeuwig en gelukkig leven in Gods nabijheid maakt het verdriet niet minder. Lost het gemis niet op. Maar het helpt wel om verder te gaan met het leven zonder dat men verbitterd raakt. Verdriet en gemis horen bij ons leven, of wij nu willen of niet. Ze

zijn als onze schaduw onlosmakelijk met ons verbonden.

Soms zien we die schaduw wel en dan weer niet. Soms is die groot en dan weer klein, voor of achter ons. Zo is het ook met verdriet en gemis. Ze kunnen opeens levensgroot aanwezig zijn op momenten dat je het niet had verwacht. En een schaduw werpen op je leven.

Ga maar na: liefdevolle herinneringen zijn als warmte en licht van de zon, deugddoend maar ze werpen wel een schaduw en daarmee moet je nu eenmaal leven. Misschien geeft dit goede moed: 'Liefde houdt niet op waar het leven eindigt. Het leven is eeuwigdurend en de liefde is eeuwigdurend. De dood is slechts een horizon en een hori-

zon is niets dan de begrenzing van onze waarneming.' Dit getuigt van leven over de grens van de dood. 'Liefde houdt niet op waar het leven eindigt. Het leven is eeuwigdurend en de liefde is eeuwigdurend.'

Waar zijn onze dierbare overledenen? Onderweg? Hoe dan? Soms voelen we ineens, alsof een licht opgaat, dat het goed met ze is, dat ze veilig zijn, geborgen, gelukkig. Hier is sprake van een bepaald gevoel, een innerlijk contact, al is het soms even. Van harte hoop ik dat dit gevoel, dat onze dierbare doden leven, voor ons, kracht geeft om verder te gaan. Onuitwisbaar zijn onze overledenen. We blijven met elkaar verbonden.

pastor Bertus Bus

Aanmelden voor Eerste Heilige Communie en Vormsel

Samen op weg in de wereld van geloven

Ook dit jaar nodigt de parochie ouders en kinderen uit om te gaan in de wereld van geloven, met de verhalen van Jezus, en al het moois dat het leven ons te bieden heeft. Samen met hen willen we ontdekken wat we voor elkaar, onszelf, voor God en voor de wereld kunnen betekenen. Dit willen we in het bijzonder doen tijdens de voorbereiding op de Eerste Heilige Communie en het Heilig Vormsel.

Eerste Heilige Communie

Alle kinderen uit groep vier nodigen we uit om voor de eerste keer de Communie te ontvangen. Om dit op een zo goed mogelijke manier te kunnen doen, is er een korte voorbereiding. Tijdens deze voorbereiding leren kinderen op een interactieve spontane en speelse manier over het geloof, zichzelf en belangrijke dingen in hun leven. Hoe het Communieproject er precies uitziet verschilt per geloofsgemeenschap en zal later worden uitgelegd.

We kunnen ons voorstellen dat u meer informatie wilt over de Eerste Heilige Communie en de voorbereiding daarop. Daarom nodigen we u uit voor een informatieavond over hoe het Communieproject voor uw kind eruitziet, deze informatie-avonden vinden plaats op de loca-

ties van de Eerste Heilige Communie:

- **St. Martinus Kerkdriel**
Parochie Centrum Kerkdriel
Dinsdag 24 september 20:00 uur
- **St. Martinus Velddriel**
Bassisschool De Pollenhof Hedel
Donderdag 3 oktober 19:30 uur
- **St. Willibrord Ammerzoden**
Basisschool De schakel
Donderdag 10 oktober 20:00 uur

De datum en plaats van de ouderavonden in Zaltbommel en Alem volgen nog.

Heilig Vormsel

Alle kinderen uit groep acht nodigen we uit om mee te doen aan het Vormselproject. Tijdens dit project zullen we kennis maken met de belangrijke thema's van het geloof, en leren we over onze talenten, moeilijkheden en keuzes. Dit doen we op een interactieve manier met spelletjes, een excursie en een weekend op tienerkamp.

De voorbereidingen voor de vormelingen in Kerkdriel zullen na school op de Mgr. Zwijsenschool plaatsvinden. Voor de vormelingen uit de andere plaatsen is er een gezamenlijk programma ontwikkeld, waarbij we s' avonds met jonge vrijwilligers samenkomen.

We kunnen ons voorstellen dat u meer informatie wilt over het Heilig Vormsel en de voorbereiding daarop. Daarom nodigen we u uit voor een informatieavond over hoe het Vormselproject voor uw kind eruitziet. Deze informatieavonden vinden plaats op:

- **De schakel Ammerzoden**
Donderdag 10 oktober 20:00 uur
- **Parochie Centrum Kerkdriel**
dinsdag, 29 oktober 20:00 uur
- **Pastorie Velddriel**
Donderdag, 31 oktober 20:00 uur
- **Pastorie Zaltbommel**
Dinsdag 1 november 20:00 uur

Aanmelden zowel voor de Eerste Communie als het Vormsel, liefst zo snel mogelijk, op e-mailadres:

familiepastoraat@gmail.com

onder vermelding naam van het kind, adres en telefoonnummer.

Alphacursus

Afgelopen winter is de Heilige Franciscusparochie samen met de Evangelische Gemeente gestart met een algemene geloofscursus. Een heel toegankelijke cursus voor iedereen ongeacht zijn achtergrond, die belangstelling heeft in het Christelijk geloof.

De volgorde van zo een avond is gezamenlijk eten, een korte thematische inleiding en daarna in kleine groepjes uiteengaan om door te praten. De belangstelling was boven verwachting groot.

Onlangs is er besloten ook volgend jaar **januari** weer te starten met een nieuwe cursus. Deze zullen op de **dinsdagavond** plaatsvinden van 19.00 tot 22.00 uur. De locatie zal waarschijnlijk de Zaltbommelse pastorie zijn.

Hebt u interesse? Praat er een keer over met onze pastoor, bij wie u zich ook kan opgeven.

Familiepastoraat

De afgelopen drie maanden heb ik kennis mogen maken met de verschillende mensen in de 'huiskamers' van onze parochie. Ik heb met veel bewondering ontdekt hoeveel activiteiten er worden georganiseerd door de kleiner wordende, actieve geloofsgemeenschappen waarin weinig handen veel werk verrichten. De afgelopen tijd heb ik dit vooral mogen zien door een meer uitvoerende rol in te nemen, zo heb ik een actieve rol ingenomen binnen de catechesegroepen, heb ik een aantal tieneractiviteiten gedaan en heb ik veel individuele gesprekken gevoerd.

Inmiddels ben ik ook langs geweest bij alle contactgroepen en heb ik - bij hen die wilden - een brainstormsessie gehouden. Hierbij meldden mensen mij vooral hoe moeilijk het is om activiteiten te blijven verzorgen. Het aantal actieve parochianen neemt af en het idee leeft dat mensen niet meer zitten te wachten op het geloof. Positiever geformuleerd: geloven, laat staan bij een geloofsgemeenschap horen, is niet meer zo vanzelfsprekend als vroeger. Geloven

is niet langer iets wat erbij hoort, maar het is juist iets waar je voor kiest. Ook de zondagviering is niet meer vanzelfsprekend; het bezoek hiervan neemt af. Veel mensen wijzen erop dat de tijd verandert en dat dit moeilijkheden maar ook kansen biedt. Het is zoals Augustinus al in de derde eeuw zei: "De mensen zeggen 'Het zijn slechte tijden! Het zijn moeilijke tijden!

Dat zeggen de mensen tenminste. Maar een tijd is niet goed of moeilijk, dat zijn wij. Laten we daarom liever goed leven, dan worden de tijden vanzelf goed. Wij zijn de tijden. Zoals wij zijn, zijn de tijden."

We worden dan ook uitgedaagd om met deze tijden om te gaan. De verhalen, de traditie, onze kennis en gevoeligheid voor levensvragen bieden kansen voor onze gemeenschappen. We mogen voor alle mensen een thuis bieden, waar we onszelf, elkaar en God mogen ontmoeten. Hier ligt wel een uitdaging: Wil de geloofsgemeenschap meer een thuis worden, dan 'moeten' mensen voelen dat er interesse voor hen is, dat er ruimte is voor hun verhaal. Hierdoor blijven ze niet buiten staan, maar komen ze binnen en worden ze uitgedaagd om mee te doen. Door met de taal, de

communicatie en de opzet van ons aanbod aan te sluiten op de leefwereld van deze mensen, maar vooral door mensen te waarderen in hun tijd, kunnen we mensen laten ervaren dat het om hún leven gaat.

Het pastorale team wil samen met u allen de uitdaging aangaan dit 'thuisgevoel' te creëren in onze gemeenschappen. Daarom is ervoor gekozen om dit als pastoraal jaarthema te gaan uitwerken onder het thema 'voel je thuis'. Op die manier kunnen we samen gaan nadenken over hoe we dit gevoel kunnen creëren of bevorderen.

Hiernaast zijn we samen met de contact- en werkgroepen gaan kijken hoe we verschillende taken kunnen verminderen, waardoor de druk afneemt. Met name in de voorbereidingen op de communie en het vormsel worden hierin stappen gezet. Dit gebeurt in eerste instantie door te ondersteunen bij het verwerken van de aanmeldingen, de voorbereidingen op de viering en het organiseren van gemeenschappelijke dagen. Ook zullen we in de loop van het jaar gaan kijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat ouders op een laagdrempelige manier kunnen ondersteunen.

Er is voor het vormsel al samenwerking gezocht met de parochies in het dekenaat, waardoor een gezamenlijk kamp mogelijk is, welke relatief weinig inzet vraagt van de werkgroep. Hiernaast zullen we

met betrokken parochianen gaan kijken bij andere goedlopende initiatieven. De tiernergroep Squad4J6 zal worden ondersteund, doordat zij gebruik kan maken van ingekochte programma's. Ook wordt de tiernergroep ondersteund door activiteiten die door andere worden aangeboden bijvoorbeeld door de protestantse kerk en het bisdom. Naast het aanpassen en behapbaar maken van de taken willen we ten behoeve van het 'zich thuisvoelen' gaan kijken bij andere parochies hoe zij dit doen.

Wij gaan gluren bij de burens

In het kader van beter goed gejaat dan slecht verzonnen, gaan we, weliswaar legaal, ideeën stelen bij bevriende parochies en gemeentes in de omgeving. Samen willen wij kijken welke goede activiteiten er zijn en welke ideeën wij kunnen toepassen in onze parochie. In de meeste gevallen kunnen we gaan kijken met het hele gezin. Uiteindelijk hopen we geïnspireerd te worden en met goede ideeën terug te komen naar onze parochie. Wilt u mee, meldt u dan aan via de website of via familiepastoraat@katholiekbommelerwaard.nl of via een formulier op onze website.

De Kinderkaravaan

Zondag 27 oktober in Cuijk

Jong en oud ontmoeten elkaar tijdens een interactieve kinderviering rondom een Bijbelverhaal uit het

Oude Testament. Ze gaan op weg in de wereld van Jozef en zijn gekleurde mantel. De viering kent de herkenbare katholieke opbouw en is uitdagend voor kinderen van de basisschoolleeftijd. De overweging is een interactieve werkvorm en de kinderen worden op een creatieve manier betrokken bij de viering. Zoals als het woord karavaan al doet vermoeden, trekken we in de viering rond. De opbouw en het verhaal zijn hetzelfde, maar het gaat verder op een andere plaats. Het initiatief bestaat ongeveer drie jaar en bleek in Wijchen en Cuijk een succes te zijn.

Wij zijn uitgenodigd door de bedenker van de Kinderkaravaan familiecoördinator Marieke Drent en we mogen meekijken tijdens de viering. Na de viering zijn we uitgenodigd voor een lunch om met Marieke in gesprek te gaan. De eerstvolgende viering vindt plaats op zondag 27 oktober in Linden een plaatsje 6 km van Cuijk. De tijd volgt nog!

De kliederkerk

Zondag 1 december Kerkdriel

Jong en oud ontdekken bij kliederkerk op een spontane en creatieve manier, al kliederend, de betekenis van Bijbelverhalen. De kliederkerk heet zo, omdat we vanuit de chaos van het leven op allerlei manieren een Bijbelverhaal kunnen ontdekken. Een doorsnee kliederkerk

duurt ongeveer twee uur en bestaat uit drie onderdelen: samen ontdekken, samen vieren en samen eten. Deelnemers aan de kliederkerk noemen deze activiteit uniek, omdat het vrijblijvend, laagdrempelig en inclusief is. Kinderen hoeven niet naar een apart programma, maar kunnen zelf meedoen. Het project bestaat al ruim drie jaar en blijkt in Nederland wisselend succes te behalen. Wij zijn uitgenodigd om mee te doen met de kliederkerkviering, waarna we een gesprek kunnen hebben met het organiserend team. De data van kliederkerken zijn nog niet vastgesteld, maar vermoedelijk wordt de volgende kliederkerk gehouden op zondag 1 december. De definitieve plaats en tijd volgen nog. U kunt het vinden op onze website.

Petrus 2.0

zondag 10 november 2019, zondag 23 februari 2020, zaterdag 1 februari 2020

Samen met het hele gezin op een leuke, gezellige en interactieve manier voorbereiden op de doop van een kindje, de Eerste Heilige Communie of het Vormsel. Dat is wat het familieprogramma Petrus 2.0 doet. Er wordt een aansprekend modern programma gebracht voor iedere leeftijdsgroep. Zo zijn knutselen, sporten en het spelen van een escapegame programmaonderdelen waarmee er wordt voorbereid op de verschillende sacramenten.

Naast de catechese voor de sacramenten blijven families welkom om deel te nemen aan de bijeenkomsten.

Petrus 2.0 is een bijzondere werkwijze die uniek is in Nederland, want voor zover bekend, wordt dit nog maar in één parochie toegepast, namelijk de Sint Petrus Parochie in Uden. Reden voor ons om maar liefst drie momenten te plannen met het organiserend team.

Old Meets New 5.0

Woensdag 28 december 2019

Olds Meets New is de vijfde editie van een interactieve kerstvertelling waar jaarlijks vijftienhonderd mensen op afkomen. Met wierook, gregoriaans, moderne popmuziek en een schitterende lasershow wordt in Cuijk op een eigentijdse manier het verhaal van kerstmis wordt verteld. Wij zijn vooral benieuwd waarom het zoveel mensen aanspreekt. Danny Hakvoort coördinator familiepastoraat kent de ontstaanswijze en zal er over vertellen.

Lucas Community

In Den Bosch is een kerk die bijna iedere zondag vol zit met jonge gezinnen. Wat doen zij anders en hoe creëren zij een thuisgevoel. We gaan op een gewone zondag op bezoek tijdens de zondagsviering hierna willen wij samen in gesprek gaan met de pastoor en pastoraal werker van de parochie.

Dierenzegen

**Donderdag 3 oktober in Velddriel,
vrijdag 4 oktober in Zaltbommel**

Op donderdag 3 oktober is van 14.00 tot 16.00 uur in de pastorie van Velddriel het servicepunt geopend voor de kinderen. Vooruitlopend op het feest van Franciscus de dierenvriend, vieren we al dieren-dag. Pastoor Roland Putman vertelt een mooi verhaal over Franciscus en de dieren. Iedereen mag ook iets vertellen waarom dieren zo bijzonder zijn. Er zal wat geknutseld en getekend worden en natuurlijk kan iedereen zijn lievelingsdier meenemen om deze te laten zegenen.

Op vrijdag 4 oktober is om 14.30 uur (aansluitend op de gebedsviering) een dierenzegen in de Sint Martinuskerk in Zaltbommel. Met een korte Bijbeltekst, een verhaal van Franciscus en een gebed zullen beide pastores iets vertellen over de bijzondere betekenis die dieren voor ons mensen kunnen hebben. Aansluitend kan iedereen de zegen vragen. Natuurlijk kunt u de huisdieren ook meenemen naar de kerk.

Oproep tot gebed in eenheid met de moslims

Op vrijdag 4 oktober, de feestdag van sint Franciscus, klinkt om 14.00 uur de oproep tot gebed niet alleen uit de moskee maar ook met het klockgelui van vele kerken. Wereldwijd wordt gevierd dat het 800 jaar geleden is dat Sint Franciscus de sultan in Damiate (Egypte) ontmoette. Het was misschien wel de eerste interreligieuze dialoog en nog wel midden in de kruistochten! Op het moment dat er een harde confrontatie tussen de kruisvaarders en het Turkse leger dreigde, brak Franciscus door de linies om in gesprek te gaan met de Sultan. Het zou een gepassioneerde dialoog worden, waarin beiden elkaar ontmoeten in wie God voor hen was. Tot op de dag van vandaag is Allah het woord dat Arabische christenen nog steeds voor God gebruiken.

Na afloop mocht Franciscus het heilige land (Israël) bezoeken, dat toen door de Turken bezet werd. In de eeuwen daarna mochten franciscanen vanwege de verdiensten van Franciscus de heilige plaatsen in Israël bewaken. Over heel de wereld klinken in vele kerken de klokken, terwijl in de moskeeën de 99 schone namen voor Allah klinken, klinken in de kerk ook de 33 namen voor God in de lofprijzing op de allerhoogste God zoals Franciscus die kende. Het is een levend

getuigenis dat we samen geloven dat God op vele manieren in de wereld aan het licht komt.

In de Sint Martinuskerk in Zaltbommel zal er van 14.00 tot 14.30 uur een speciale gebedsviering zijn, waarbij de vele namen voor God gedeeld zullen worden. De zegen van Gods Naam is echter niet beperkt tot ons mensen, want van het getijl van de vogels tot de warmte van huisdieren wordt God geprezen.

Franciscusviering

“genieten van het goede”

Zondag 6 oktober om 10:00 vieren we het patroonsfeest van onze parochie. Sint Franciscus was een heilige, die geraakt was door Gods liefdevolle zorg voor ons mensen. Hij trok rond om mensen over Jezus te vertellen. Met zijn oprechte warme zorg, herstelde hij de kerk als Godshuis waar mensen zich thuis voelde. Het samen genieten, delen en dankbaar zijn voor de schepping en het voedsel was voor hem vanzelfsprekend.

In de viering zingen daarom koorleden en andere liefhebbers mee uit onze gehele parochie. Uw bijdrage is daarbij ook van harte welkom. Na afloop willen we graag een koffietafel organiseren, waaraan we elkaar kunnen ontmoeten en het goede wat we elkaar te bieden hebben, kunnen delen.

Het zou mooi zijn als er mensen zijn die wat willen bakken of voor etenswaar willen zorgen voor bij de koffie. U kunt denken aan cake, koekjes, (zelfgebakken) taart of mogelijk iets hartigs. Misschien hebt u zelf een creatief idee voor iets lekkers voor de kinderen?

Laat u van te voren het parochiese-cretariaat voor een goede organisatie even weten als u iets wilt meenemen?

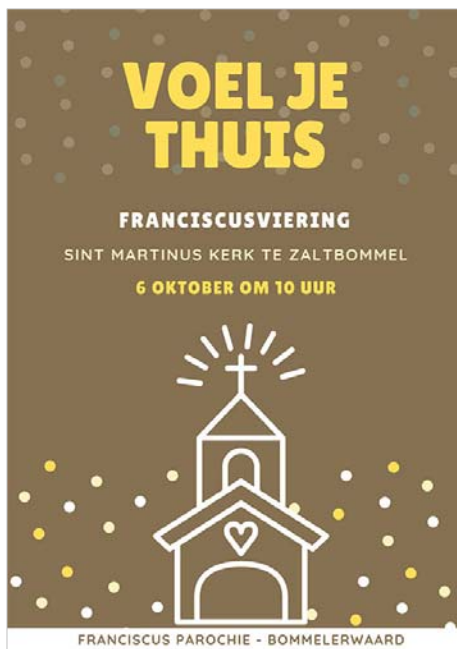
info@katholiekbommelerwaard.nl

of tel: (0418) 63 25 04

Alvast mede namens de andere parochianen, hartelijk dank!

Uw pastores:

Bertus Bus en Roland Putman

Lichtpuntje

Ontsteek een lichtpuntje voor uw overleden kind

Zondag 8 december is om 19.00 uur in de Sint Martinuskerk in Kerkdriel een bijeenkomst rond Wereldlichtjesdag. De uitvaartverzorging Termonde en de kerken nodigen u uit voor een bijeenkomst waarin u een lichtje voor uw kind kan ontsteken en zijn of haar naam genoemd wordt.

U kunt de naam van tevoren mailen naar marliesgrandia@live.nl, paterputman@gmail.com, of ds.: mjgbaan@gmail.com, maar het kan ook op de avond zelf bij de ingang van het kerkgebouw. Afgewisseld met korte teksten gedichten en muziek worden de namen genoemd en kunt u ook een lichtje ontsteken. U kunt een foto (standaardje) van uw kind naar de bijeenkomst meenemen. De kerk is open vanaf 18.45 uur en aansluitend om 19.30 uur kunt u meegaan naar de aula van Termonde (naast de kerk), waar we ook de wensboom zullen ontsteken.

U bent dan welkom voor een kop koffie. In de zaal liggen ook wat boekjes over rouwverwerking en ander materiaal om uw kind te gedenken.

Wereldmissiemaand

In samenwerking met Missio - Aachen steunt Missio-Nederland in de wereldmissiemaand drie projecten in noordoost India, waar Christenen zich vooral bevinden onder oude inheemse volken. Noordoost India is slechts via een smalle doorgang verbonden met het centrale gedeelte van India. Hierdoor voelen veel bevolkingsgroepen zich vaak tweederangsburgers in hun land.

Eén van de projecten is een theeplantage in Assam, waar veel vrouwen werkzaam zijn. Zij zijn vaak analfabeet en worden uitgebuit. Door de grote armoede zijn ze makkelijk slachtoffer van mensenhandel en orgaanhandel.

De zusters van Salesianen helpen de vrouwen en maken meisjes bewust van de gevaren. Zij geven onderwijs, en leren de meisjes voor zichzelf op te komen. Missio wil hun pastorale werk en hun bewustwordingsprogramma financieel ondersteunen. Uw bijdrage helpt daar zeker bij.

De collecte in de kerken vindt plaats in het weekend van 19-20 oktober, welke wij u dan ook van harte aanbevelen.

Of stort uw bijdrage op rekening:

NL65 INGB 0000 0015 66

Meer weten over deze actie:
kijk op www.missio.nl

Van de bestuurstafel

Tijdens de zomermaanden zijn ook de vergaderingen van het kerkbestuur wat rustiger. Ook hier zijn mensen op vakantie, en is er niet altijd de mogelijkheid om beslissingen te nemen. Soms heeft een nadeel ook een voordeel. Er is wat meer tijd om eens na te denken, te reflecteren en te praten over onze parochie en over hoe die er in de toekomst zal uitzien. En natuurlijk zijn er wensen. Zo werd geconcludeerd dat voor het realiseren en ontwikkelen van nieuwe plannen het vooral de contactgroepen zijn die het voortouw moeten nemen en in beweging moeten komen. Zij kennen het beste hun gemeenschap en hebben kijk op wat nodig is. Dit klinkt gemakkelijker dan gedaan. Want hoe doe je dat, wat voor ideeën zijn er, en welke zijn bruikbaar en te verwezenlijken? Pastores en bestuur zijn ondersteunend, maar de mensen zelf, op eigen locatie, zijn daarbij leidend.

Zo komt het bestuur met het een plan een middag of avond te organiseren voor allen die mee willen denken over de toekomst van onze geloofsgemeenschap en daar een rol of rolletje in willen vervullen. De bedoeling hiervan is dat we ideeën willen verzamelen die we daarna kunnen toetsen op haalbaarheid. Maar nog belangrijker is dat het enthousiasme voor de paro-

chie toeneemt. U gaat er binnenkort zeker meer van horen.

Naast onze prachtige vrijwilligers zijn nieuwe vrijwilligers heel hard nodig. Mensen die zowel heel praktische taken kunnen uitvoeren maar ook mensen die een voorbeeld kunnen zijn voor anderen, die ideeën hebben hoe de kerk en het geloof kan aansluiten bij de belevingswereld van jonge mensen, en daar een voortrekkersrol in willen vervullen.

Heeft u nog wat ruimte in uw agenda, dan is dit misschien het moment u aan te sluiten als vrijwilliger bij onze parochie. U bent hartelijk welkom.

Mirjam Duijts-As

Restafval op kerkhof

Nu er voor restafval fors betaald moet worden, zult u merken dat er op de meeste kerkhoven geen container meer staat voor restafval. Groenafval kan gewoon in de groencontainers. Bezoekers worden vriendelijk verzocht ander afval zoals plastic potjes mee naar huis te nemen en daar op de juiste manier aan te bieden. U bewijst niet alleen de parochie maar ook het milieu hiermee een goede dienst. Hiervoor onze heel hartelijke dank.

Pelgrimspad Sint-Maarten

Langs zeven kerken in de Bommelerwaard

Op zondag 10 november staan de deuren van alle kerken in de oostelijke Bommelerwaard, die Sint-Maarten als patroonheilige hebben of hadden, wagenwijd open om iedereen als pelgrim te ontvangen. De Raad van Kerken heeft een pelgrimspad gemaakt, dat langs deze kerken gaat: Zaltbommel, Rossum, Kerkdriel en Velddriel. De route is 25 km lang. Het pelgrimspad kan ook met de fiets worden afgelegd. Men kan ook voor een kortere route kiezen. De kerken staan open voor bezichtiging. In enkele kerken worden korte bezinningsmomenten georganiseerd in de vorm van muziek en/of het lezen van een meditatieve tekst.

Start wandelaars om 8.00 uur met een korte meditatie

Pelgrims, die het gehele pelgrimspad van 25 km gaan lopen, dienen 's morgens al om 8.00 uur te starten om 's middags weer tijdig terug te zijn. De start begint om 8.00 uur met een korte meditatie en wegzending in drie kerken: Sint-Martinuskerk Zaltbommel, Hervormde kerk Kerkdriel, Hervormde kerk Rossum. Men kan zelf bepalen in welke kerk men begint.

Starten na de zondagse viering

De zondagse viering van 10 november staat in het teken van de boodschap van Sint-Maarten: Delen en Verbinden. Na de viering kunnen pelgrims die een kortere route willen lopen of de gehele route willen fietsen van start gaan. Vertrek is mogelijk tot 14.00 uur. De Raad van Kerken heeft een fraaie brochure gemaakt met de route en wetenswaardigheden over de zeven kerken, die Sint-Maarten als schutspatroon hebben of hadden. Om 17.00 uur dient men de pelgrimsroute afgelegd te hebben

Stempels en herinnering

Bij vertrek ontvangt men de brochure met de route en een stempelkaart. Op de stempelkaart komen de stempels van de kerken die men bezoekt. Bij terugkomst ontvangt men een passende herinnering. Bij iedere kerk kan men even uitrusten en is er voor de pelgrims iets te drinken.

Voor meer informatie:

www.katholiekbommelerwaard.nl

Sint-Maartensweek

Op elf november vieren we het feest van Sint-Maarten. Onze kerken in Velddriel, Zaltbommel en Kerkdriel hebben Sint-Martinus als patroonheilige. Ook de voormalige kerk van Rossum was gewijd aan Sint-Martinus. De Hervormde kerken van Kerkdriel, Rossum en Zaltbommel

waren voor de reformatie ook Sint-Maartenskerken. In de gewelven van de oude Hervormde kerk van Kerkdriel waren prachtige schilderijen aangebracht over het leven van Sint-Maarten. Dit alles staat te lezen in de fraaie brochure over Sint-Maarten, die de Raad van Kerken van Zaltbommel onlangs heeft uitgebracht. Er is ook een folder gemaakt met allerlei activiteiten, die in de Sint-Maartensweek gaan plaatsvinden: 1 t/m 11 november.

Concert en lezing

In de Gasthuiskapel van Zaltbommel wordt op vrijdag 1 november een speciaal Sint-Maartensconcert gehouden. Men kan o.a. luisteren naar Ierse muziek, naar koorschool Senta en naar een prachtig koperkwintet. Op maandag 4 november is er een bijzondere lezing over de bouwsculptuur en de schilderijen over Sint-Maarten van in de Hervormde kerk van Kerkdriel. Tot de reformatie droeg deze kerk ook de naam van St. Maarten. Bouwhistoricus Elizabeth den Hartog schreef onlangs een boek over dit onderwerp. Na de pauze is er aandacht voor de gewelfschilderingen van de Sint-Maartenskerk van Zaltbommel. Aanvang 19.30 uur. Toegang is gratis.

Theater en pelgrimstocht

Op zaterdagavond 9 november vertelt Tjerk Ridder in theater de Poorteriej over zijn pelgrimstocht met zijn ezel. Tjerk liep het pelgrimspad van Sint-Maarten van Frankrijk naar Utrecht. Kaartjes bestellen bij Theater de Poorteriej te Zaltbommel. Op zondag 10 november kan men ook zelf op pelgrimspad gaan. De Raad van kerken heeft een route uitgestippeld langs de kerken van Kerkdriel, Rossum, Velddriel en Zaltbommel, die Sint-Maarten als schutspatroon hebben. De route met brochure is op 10 november verkrijgbaar bij de deelnemende kerken.

Feest van Sint-Maarten

Op maandag 11 november wordt het feest van Sint-Maarten op grootse wijze in Zaltbommel gevierd. Vanaf 17.00 uur is men welkom in de grote Sint-Maartenskerk. Daar wordt Sint-Maarten op zijn paard verwelkomd en zal hij zijn mantel delen met de bedelaar. In de kerk zijn allerlei muzikale activiteiten. Rond 18.00 uur gaat men in optocht naar de markt en gaan de kinderen met hun lampions langs de deuren om net als de bedelaar al zingend te vragen om een aalmoes.

Voor meer informatie:

www.sintmaartensfeest.org

H. Hubertuskerk Alem

St.Odradastraat 2, 5335 LL Alem
telefoon 06 - 573 471 29
IBAN: NL19 RABO 0131 7018 51
t.n.v. Parochie H. Franciscus H.
Hubertuskerk Alem

secretariaat mevr. S. van Mook,
Meerenstraat 9, Alem
tel. 0418 - 66 20 52

intenties mevr. G. van Boxtel -
Hooijmans, 't Buske 25, Alem
tel. 0418 - 66 20 63

Misintenties

Misintenties kunt u opgeven bij Ger van Boxtel ('t Buske 25, tel. 0418-662063). Wilt u de intenties in het kerkblad van december vermeld hebben, dan dienen de opgaven binnen te zijn vóór 17 november op het bovenstaande adres.

Mocht u het vergeten zijn dan kan dit nog na deze datum, maar er kan dan geen vermelding meer worden opgenomen in ons kerkblad. De intentie wordt dan wel voorgelezen in de kerk.

Mededelingen

- Website Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg Bommelerwaard: www.vptz-bommelerwaard.nl
- Voor uitvaarten dient u contact op te nemen met het secretariaat van het dekenaat, telefoon 0418-632504 en met Ger van Boxtel (tel. 0418-662063)
- Het nieuwe rooster en alle wijzingen zijn ook terug te vinden op de website van de H. Franciscusparochie: www.katholiekbommelerwaard.nl
- Op zondag 3 november, de Allerzielenviering, zijn er achterin de kerk kaarslichtjes te koop voor € 1,50.
- Vergeet niet vóór 17 november de intenties voor Kerstmis door te geven aan Ger van Boxtel, dan komen die nog in het kerkblad van december.

Doop

Op 10 november kunnen kinderen in onze kerk worden gedoopt.

Voorafgaand aan de viering vindt een doopgesprek plaats met alle doopouders. Deze gezamenlijke avonden zijn in het parochiecentrum van Kerkdriel of Zaltbommel en beginnen telkens om 20.00 uur. U kunt uw kind aanmelden voor de doop via het algemeen secretariaat: info@katholiekbommelerwaard.nl of telefonisch (0418) 632 504.

Per zondag vinden er drie doopvieringen plaats, met elk één dopeling. Op verzoek van de ouders kunnen steeds meerdere kinderen in één viering gedoopt worden. De vieringen zijn om 13.00, 13.45, 14.30 en eventueel om 15.15 uur.

Overleden in 2019

(Alem-Rossum-Hurwenen)

Daatje Steenbekkers-van Herwijnen

† 3 januari - 95 jaar

Dien van Boxtel- van Rooij

† 5 januari - 78 jaar

Joke Kooijman- de Keizer

† 12 januari - 84 jaar

Mien Vervoort- Kooijmans

† 11 maart - 84 jaar

Marinus Vervoort

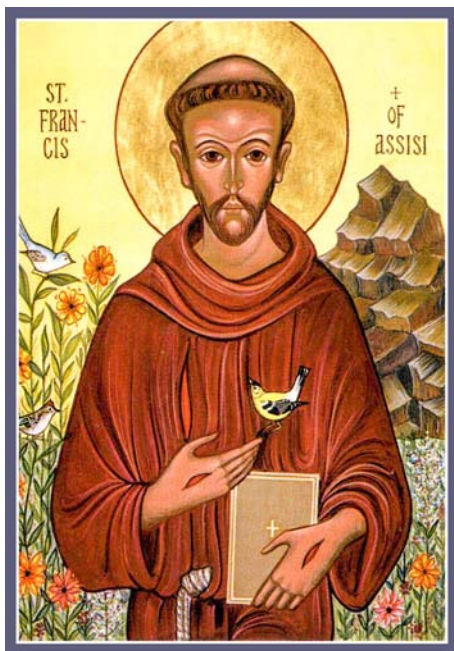
† 18 maart - 96 jaar

Adri Gremmee

† 30 april - 90 jaar

Zondag 3 november is er een Allerzielenviering o.l.v. pastor Bertus Bus. Aansluitend kunt u het kerkhof bezoeken en worden de graven gezegend.

Franciscus

Zondag 6 oktober is de Franciscusviering om 10.00 uur in de H. Martinus kerk in Zaltbommel.

Franciscus van Assisi is de patroonheilige van onze parochie, vandaar de extra aandacht die Franciscus krijgt rondom zijn feestdag: 4 oktober - dierendag!

Bij Franciscus hoort ook het 'Zonnelied'. Op bladzijde 23 staat een speciale versie die van dit lied is gemaakt voor kinderen.

Terugblik 1^e H. Communie

Na de voorbereidingen ,die erg gezellig en plezierig zijn verlopen, hebben de kinderen op 2 juni 2019 hun eerste H. Communie mogen doen in de H. Hubertuskerk te Alem.

Voorafgaand aan de kerkdienst zijn foto's gemaakt, waarbij temperatuur al vroeg begon op te lopen. In de kerk was het behoorlijk warm en er waren veel mensen aanwezig gellet op het aantal communicanten. Met zoveel mensen is het wel eens lastig om de aandacht erbij te houden en dat was te merken aan het geroezemoes tijdens de viering.

Pastor Bus hield het hoofd echter koel en we kunnen terugkijken op een mooie kerkdienst.

Na afloop van de dankviering op 25 augustus hebben we met de communicanten en hun ouders een kopje koffie en limonade gedronken op het kerkplein en dit was erg gezellig.

De communiewerkgroep wil graag iedereen bedanken die aan de voorbereidingen en tijdens de kerkdiensten hebben meegeholpen. Een speciaal dankjewel voor Bert Kerkhof voor het maken van de foto's, Lian van Boxtel-van Zeelst voor het tekenen van de silhouetten en Johan Toonen voor het verzorgen van de koffie na afloop van de dankviering.

Jeroen van Heel

Het Zonnelied

Goeiedag, broeder zon,
Jouw stralen voelen als een kus op ons gezicht.
Elke morgen maak je ons weer wakker.
Fel en stralend maak je ons warm met je licht.

We bewonderen je, zuster maan.
Je geeft ons licht in het donker van de nacht.
En daarboven, helder en heel erg mooi,
schittert jouw sterrenhemel en lacht naar ons.

We groeten je, snelle wind.
Soms waai je zacht, soms verschrikkelijk wild.
Je laat de natuur bewegen,
en je verandert steeds haar beeld.

We zijn blij met je, zusje water.
De bron waaruit jij stroomt maakt de natuur weer fris.
Door onweer, sneeuw en regen
maak je de grond weer vochtig en vruchtbaar.

En jij, broertje vuur,
je bent vrolijk en prachtig.
Je geeft licht overdag en 's nachts.
Je vlam brandt sterk en krachtig.

Wij danken jou, zuster aarde.
Je bent net een moeder,
Die ons eten geeft en ons gezond houdt.
Je brengt ons fruit, bloemen en gras.
Jouw geur hangt over heel het land.

Broer herfst en zus winter,
jullie kunnen alles rustig laten vergaan.
Zusje lente en broertje zomer,
jullie laten alles wonderbaarlijk
opnieuw ontstaan.

(Uit: Blinkeducatie, Franciscus en de dieren)

Vieringen

PAROCHIE H. FRANCISCUS BOMMELERWAARD

zaterdag 21 september

17.30 Leyenstein	Eucharistie	BBus
19.00 Zaltbommel	Eucharistie	BBus

zondag 22 september

9.30 Alem	Gebed	werggroep
9.30 Ammerzoden	Eucharistie	RPutman
9.30 Velddriel	Eucharistie	BBus
10.00 Maasdijkkerk	Oecumenisch	
11.00 Kerkdriel	Eucharistie	RPutman

zaterdag 28 september

17.30 Leyenstein	Eucharistie	BBus
------------------	-------------	------

zondag 29 september

9.30 Ammerzoden	Eucharistie	BBus
9.30 Velddriel	Eucharistie	RPutman
11.00 Kerkdriel	Eucharistie	BBus
11.00 Zaltbommel	Eucharistie	RPutman

zaterdag 5 oktober

17.30 Leyenstein	Eucharistie	BBus
------------------	-------------	------

zondag 6 oktober

10.00 Zaltbommel	Eucharistie	team
------------------	-------------	------

zaterdag 12 oktober

17.00 Kerkdriel	Euch Pools	KObiedz.
17.30 Leyenstein	Eucharistie	BBus
19.00 Zonnelied	Eucharistie	BBus

zondag 13 oktober

9.30 Alem	Eucharistie	BBus
9.30 Velddriel	Eucharistie	RPutman
11.00 Kerkdriel	Eucharistie	RPutman
11.00 Zaltbommel	Eucharistie	BBus

vrijdag 18 oktober

19.00 Zaltbommel	Eucharistie	BBus
------------------	-------------	------

zaterdag 19 oktober

17.30 Leyenstein	Eucharistie	RPutman
19.00 Velddriel	Eucharistie	RPutman

zondag 20 oktober

9.30 Ammerzoden	Eucharistie	BBus
9.30 Rossum	Gebed	werggroep

11.00 Kerkdriel	Gebed	werggroep
11.00 Zaltbommel	Eucharistie	BBus

maandag 21 oktober

19.00 Leyenstein	Oecumenisch	
------------------	-------------	--

zaterdag 26 oktober

17.30 Leyenstein	Eucharistie	BBus
19.00 Zaltbommel	Eucharistie	BBus

zondag 27 oktober

9.30 Ammerzoden	Eucharistie	RPutman
9.30 Velddriel	Eucharistie	BBus
10.00 Alem	Gebed	werggroep
11.00 Kerkdriel	Eucharistie	RPutman

zaterdag 2 november - Allerzielen

17.30 Leyenstein	Eucharistie	BBus
19.00 Kerkdriel	Eucharistie	RPutman
19.00 Zaltbommel	Eucharistie	BBus

zondag 3 november

9.30 Alem	Eucharistie	BBus
9.30 Ammerzoden	Eucharistie	RPutman
9.30 Velddriel	WoCo	JVriesema
11.00 Kerkdriel	WoCo	JVriesema
15.00 Amm begrpl	Gebed	

zaterdag 9 november

17.00 Kerkdriel	Euch Pools	KObiedz.
17.30 Leyenstein	Eucharistie	BBus
19.00 Zonnelied	Eucharistie	BBus

zondag 10 november

8.00 Zaltbommel	Pelgrimszgn	BBus
9.30 Alem	Eucharistie	BBus
9.30 Velddriel	Eucharistie	RPutman
11.00 Kerkdriel	Eucharistie	RPutman
11.00 Zaltbommel	Eucharistie	BBus

zaterdag 16 november

17.30 Leyenstein	Eucharistie	RPutman
19.00 Velddriel	Eucharistie	RPutman

zondag 17 november

9.30 Ammerzoden	Eucharistie	BBus
9.30 Rossum	Gebed	werggroep

Vieringen

PAROCHIE H. FRANCISCUS BOMMELERWAARD

11.00 Kerkdriel	Eucharistie	BBus
11.00 Zaltbommel	Gebed	werggroep

zaterdag 23 november

17.30 Leyenstein	Eucharistie	BBus
19.00 Zaltbommel	Eucharistie	BBus

zondag 24 november

9.30 Ammerzoden	Eucharistie	RPutman
9.30 Veldriel	Eucharistie	BBus
10.00 Alem	Gebed	werggroep
11.00 Kerkdriel	Eucharistie	RPutman
11.00 Zaltbommel	Oecumenisch	BBus

zaterdag 30 november

17.30 Leyenstein	Eucharistie	BBus
------------------	-------------	------

zondag 1 december

9.30 Ammerzoden	Gebed	werggroep
9.30 Hedel	Eucharistie	RPutman
9.30 Velddriel	Eucharistie	BBus
10.00 Rossum	Oecumenisch	JVriesema
11.00 Kerkdriel	Eucharistie	BBus
11.00 Zaltbommel	Eucharistie	RPutman

zaterdag 7 december

17.00 Kerkdriel	Euch Pools	KOBiedz.
17.30 Leyenstein	Eucharistie	RPutman
19.00 Zonnelied	Eucharistie	RPutman

zondag 8 december

9.30 Alem	Eucharistie	BBus
9.30 Velddriel	Eucharistie	RPutman
11.00 Kerkdriel	Eucharistie	RPutman
11.00 Zaltbommel	Eucharistie	BBus

zaterdag 14 december

17.30 Leyenstein	Eucharistie	BBus
19.00 Velddriel	Eucharistie	BBus

zondag 15 december

9.30 Ammerzoden	Eucharistie	BBus
9.30 Rossum	Gebed	werggroep
11.00 Kerkdriel	Gebed	werggroep
11.00 Zaltbommel	Eucharistie	BBus
20.00 Zaltbommel	Kerst-Sing-In	

maandag 16 december

14.00 Rossum Beuk	Eucharistie	BBus
-------------------	-------------	------

zaterdag 21 december

17.30 Leyenstein	Eucharistie	BBus
19.00 Zaltbommel	Volkskerstz	

zondag 22 december

9.30 Ammerzoden	Eucharistie	RPutman
9.30 Veldriel	Eucharistie	BBus
10.00 Alem	Gebed	werggroep
11.00 Kerkdriel	Eucharistie	RPutman
14.30 Zaltbommel	Eucharistie	BBus

dinsdag 24 december

17.30 Kerkdriel	Eucharistie	RPutman
17.30 Leyenstein	Eucharistie	BBus
19.00 Velddriel	WoCo	JVriesema
19.30 Alem	Nachtmis	BBus
19.30 Ammerzoden	Nachtmis	RPutman
22.00 Kerkdriel	Nachtmis	RPutman
22.00 Zaltbommel	Nachtmis	BBus

woensdag 25 december

9.30 Alem	WoCo	JVriesema
9.30 Ammerzoden	Eucharistie	BBus
9.30 Velddriel	Eucharistie	RPutman
11.00 Kerkdriel	Eucharistie	BBus
11.00 Zaltbommel	Eucharistie	RPutman

zaterdag 28 december

17.30 Leyenstein	Eucharistie	BBus
------------------	-------------	------

zondag 29 december

9.30 Ammerzoden	Eucharistie	BBus
9.30 Velddriel	Eucharistie	RPutman
11.00 Kerkdriel	Eucharistie	BBus
11.00 Zaltbommel	Eucharistie	RPutman

Het vieringenoverzicht op de website is altijd het meest actueel:

www.katholiekbommelerwaard.nl

H. Willibrorduskerk

Kerkstraat 2
5324 AG Ammerzoden
Telefoon: 073 - 599 12 15
e-mail:
ammerzoden@katholiekbommelerwaard.nl

IBAN: NL51 RABO 0102 6011 78
t.n.v. Parochie H. Franciscus H.
Willibrorduskerk Ammerzoden

intenties: achterin de kerk liggen
invulformulieren. Deze kunnen in
de brievenbus van de pastorie ge-
deponeerd worden. Telefonisch
kunnen intenties worden opge-
geven bij Henny Lieshout:
073-5992230 of 06-40613605

Koster

Op 1 augustus 2019 ging Tini Nooijen met pensioen. De laatste dertien jaar was Tini de zeer gewaardeerde koster van onze kerk. Hij was de laatste persoon die kon zeggen dat hij koster was in een van de katholieke kerken in de Bommelerwaard.

Tini verrichtte met de grootste inzet allerlei werkzaamheden in onze kerk. 's Morgens bij aankomst maakte hij altijd eerst een rondje door en rond de kerk. Rond de kerk kwam hij nog wel eens zaken tegen die niet zo prettig waren. Soms, als er een al te uitbundig feest was geweest bij de horeca van de overburen moest hij nog wel eens iets opruimen dat een feestganger zomaar in de tuin van de pastorie of de kerk had gedeponeerd.

In de kerk kwam hij die zaken gelukkig nooit tegen. Wel had hij daar te maken met allerlei kerkelijke zaken. Elk weekend werkte hij aan de voorbereiding en uitvoering van de H. Mis, op gezette tijden was er 's zondags dopen, dan weer moest er geoefend worden voor een kerkelijke viering, dan weer was er een concert van de fanfare of de zangvereniging, dan weer moest er gepoetst worden door de kerkwerksters, dan weer was er een uitvaart of een huwelijk. Dikwijls moesten er voor dit alles boekjes gemaakt worden. En waarschijnlijk vergeten we nog wel het een en ander.

Dan was er ook nog de pastorie. Op gezette tijden moesten daar allerlei mensen zijn. Die ontving Tini dan en voor hen zorgde hij dan dat er koffie was.

Sinds kort heb je zelfs een huiskapel in de pastorie gemaakt, waardoor op donderdagochtend een H. Mis kan worden gelezen in een aangename temperatuur.

Tini wilde geen afscheid met allerlei toeters en bellen. Na de laatste mis die hij als koster begeleidde, was er nog wel een informeel samenzijn van de aanwezige kerkgangers. Velen hebben hem toen hartelijk bedankt voor alle moeite die hij voor onze Willibrorduskerk verricht heeft.

Tini, het ga je goed!!!

Vieringen

Dooptvieringen

Zondag 29 september is de volgende doopzondag. Er zal gedoopt worden in de middaguren. Pater R. Putman zal de doop verzorgen. Hij zal ook het Voorbereidende gesprek leiden. De volgende doop zal worden gehouden op zondag 3 november.

Het Zonnelied & De Lindenboom

Tweede vrijdag: Oecumenische viering - geestelijke verzorging. Vierde vrijdag: Eucharistieviering.

Namens de parochie is er een eucharistieviering op de tweede zaterdag van elke maand in Het Zonnelied 19.00 uur: 7 september, 12 oktober en 9 november.

Op vrijdag 27 september gaat pastoor Putman voor in een Ouderenviering in Het Zonnelied (14.30 uur) en in De Lindenboom (16.00 uur)

Allerzielen

Zondag 3 november is er om 15.00 uur een viering in de kerk ter gelegenheid van Allerzielen. Na afloop is er een stille tocht naar het parochiekerkhof. Bij de graven zal worden gebeden.

U bent van harte welkom!

Dameskoor Sancta Rosa

In 1969 werd het parochiële dameskoor 'Sancta Rosa' heropgericht. De dames Janske Dikmans, Marie van Dulmen en Sjaan Deckers waren de initiatiefnemers. Dirigent Christ van Wordragen nam het koor onder zijn hoede. Samen met het herenkoor werd er flink geoefend. Zodoende ontstond in feite het 'Gemengd Koor'.

Na Chris traden Mieke Morgenstern, Maaïke van den Oever en Bart van de Wiel op als dirigent. Gemmy Fraaije - Dekkers begeleidde vele jaren als organist ons koor.

Op 10 november 2019 bestaat het koor vijftig jaar. Dat moet feestelijk herdacht worden. Daarom zal op zondag 17 november een speciale H. Mis worden opgedragen. Pastoor Bertus Bus zal hierin voorgaan. Na afloop van de H. Mis volgt er nog een feestelijk samenzijn voor de koorleden en de genodigden in partycentrum De Weesboom.

We hebben afscheid moeten nemen van...

Op 2 juni 2019 moesten wij afscheid nemen van **Simon Hendriks**. Simon werd op 5 april 1942 geboren in Amsterdam. Na zijn studie kwam hij via zijn werk bij de Rabobank in Ammerzoden en Hedel terecht. Behalve voor zijn werk en voor het maatschappelijk werk had hij veel aandacht voor alles wat groeit en bloeit. Die aandacht tekende het leven van Simon: zijn gezin dat hij samen met zijn vrouw Jozy van Berkel had opgebouwd. Dan kregen ook de kleinkinderen veel aandacht. Daarnaast had hij veel belangstelling voor de zorg voor de natuur, de weidevogels en zijn honden. In de muziek kon hij zichzelf helemaal uiten. Dat deed hij bijvoorbeeld ook in onze kerk. Alleen maar hebben wij zijn welluidende stem vele malen horen schallen als onze kerkkoor de H. Mis ondersteunde. Voor dat alles zijn wij aan hem en aan zijn familie erg veel dank verschuldigd.

Arnold Verlouw werd geboren op 10 augustus 1925. Bijna 20 jaar was hij toen een granaatinslag het gezin trof waartoe hij behoorde. Dat maakte begrijpelijk veel indruk op hem. Na de oorlog werd er gewerkt

op de boerderij en in het loonbedrijf. Arnold leerde Betsie Muskens kennen en trouwde met haar. In 1954 overleed Betsie. In 1956 trouwde Arnold voor de tweede keer met Door met wie hij bijna 55 jaar verbonden bleef. Arnold stond aan het hoofd van een groot gezin. Dat vond hij prachtig, zeker toen er op den duur ook nog kleinkinderen kwamen. Een moeilijke periode maakte hij mee toen een dochter en een schoonzoon stierven. De kerk stond bij hem altijd hoog in het vaandel. Daar wilde hij ook wel wat voor doen. Hij was bijvoorbeeld jarenlang een zeer gewaardeerd lid van onze grondcommissie. Uiteindelijk kreeg Arnold problemen met zijn gezondheid. Voor de kinderen was het een grote troost dat hij tenslotte rustig is ingeslapen.

Op 6 augustus hebben wij afscheid moeten nemen van **Tonny van Uijtert - Verlouw**. Tonny werd 81 jaar oud. Tonny werd in 1938 in Ammerzoden geboren. Als klein kind maakte ze de oorlogsjaren mee. Na haar kinderjaren kreeg ze kennis aan haar plaatsgenoot Tiek van Uijtert. Samen bouwden ze een groots bedrijf op. Ze verzorgde voor dat bedrijf altijd de boekhouding. Dat bleef ze doen toen het bedrijf door

zoon Joop werd overgenomen. In de vrije tijd was er veel aandacht voor de paardensport. Met zus Cis en haar gezin had ze over en weer een bijzondere band. Dat bleek ook tijdens haar ziekbed. De kleinkinderen speelden ook een belangrijke rol in deze laatste periode. Tenslotte is zij bij haar man Tiek op het Ammerzodense kerkhof ter ruste gelegd.

Jo Prinsen - Verlouw werd op 13 maart 1930 in Ammerzoden geboren. Ze was tien jaar toen de oorlog uitbrak. Vooral het laatste oorlogsjaar heeft veel indruk op haar gemaakt. Daar heeft ze veel angst en bezorgdheid aan over gehouden. Die periode speelde altijd door haar hoofd. In 1954 trouwde ze met Giel Prinsen. Samen kregen ze vier kinderen. Daar moest ze natuurlijk voor zorgen. Daarnaast zorgde ze voor het bedrijf dat ze samen met Giel van haar ouders had overgenomen. Dat bleef ze doen tot 1986. In de laatste jaren had ze veel plezier in het doen en laten van haar kleinkinderen. Die moesten bij haar altijd blijven eten. Op 14 augustus 25 april 2019 overleed Jo Prinsen - Verlouw op haar kamer in 'De Lindenboom' in de leeftijd van 89 jaar.

Antoinette van Zeelst - Rademakers

werd geboren op 5 december 1929 in Ammerzoden. Ze was de oudste dochter van Ges en Lien Rademakers - van den Oord. Haar geboortehuis stond in de Haarstraat. Ze groeide op in dit boerengezin onder het motto: 'Je kunt beter een ander helpen dan zelf geholpen moeten worden.' Ze trouwde op 29 april 1959 met Antoon van Zeelst, volgens haarzelf en volgens vele andere: 'een lotje uit de loterij'. Samen werkten ze op de boerderij en in het huishouden. Vier kinderen hebben ze op die manier groot gebracht. Later kwamen daar de kleinkinderen bij. Dat was in de tijd dat de boerderij al naar de polder was verplaatst en de kinderen het huis uit trokken. Een groot verlies kreeg Antoinette te verwerken toen Toon stierf. Ze vond steun in haar gebed en in haar bezoeken aan de Ammerzodense kerk. Links vooraan had ze als het ware een eigen plaatsje. Ook de donderdagse doordeweekse missen bezocht ze trouw. Ze hielp waar dat kon om het parochiewerk te laten slagen. Zo stelde ze jarenlang een ruimte van haar huis beschikbaar voor de opslag van opgehaalde spullen voor SAM's kledingactie. Op 23 augustus 2019 overleed ze waarna ze bij haar man werd begraven op het Ammerzodense kerkhof.

H. Willibrordusgemeenschap

e-mail:

hedel@katholiekbommelerwaard.nl

IBAN: NL46 INGB 0001 0193 41
t.n.v. Parochie H. Franciscus H.
Willibrorduskerk Hedel

secretariaat idem

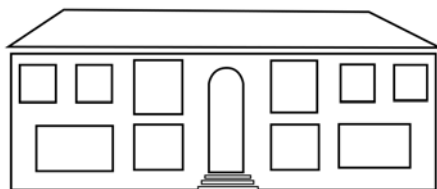
intenties:

telefonisch opgeven bij Bets de
Goeij 073 - 5993595

Ouderenvieringen

Maandelijks is er op donderdag om 15.00 uur een Eucharistieviering voor ouderen in 'De Munt'.

- 17 oktober - Bertus Bus
- 21 november - Roland Putman
- 19 december - Ben van Bronkhorst

Franciscus en Dierendag

In het kerkelijk leven van De Bommelerwaard heeft het feest van Franciscus al vele jaren een belangrijke plaats ingenomen. Dat kon ook niet anders want jarenlang, van 1965 tot 2009, werd het pastoraat hier verzorgd door de Minderbroeders Franciscanen.

Toen ik, als laatste franciscaan in De Bommelerwaard, in juni 2009 afscheid nam, deed ik het voorstel om de nieuwe "Parochie Bommelerwaard" de naam te geven van "Franciscus van Assisi". Dat gebeurde: vanaf 1 januari 2013 heet onze parochie zo. Daarvoor ben ik u allen nog steeds erg dankbaar. Blij ben ik ook dat sinds april 2018 weer een franciscaan, broeder Roland Putman, pastoor is van De Bommelerwaard.

De officiële feestdag van Franciscus is 4 oktober; ja, ook Dierendag! Het parochiefeest wordt dit jaar gehouden met een viering op zondag 6 oktober om 10.00 uur in Zaltbommel. Alle parochianen van De Bommelerwaard zijn daarbij van harte welkom.

Veel is er in de voorbije jaren verteld over Franciscus. Deze keer wil ik u deelgenoot maken van een wat onbekend verhaal. Het komt uit de "Fiorretti", de 'bloemkes van Franciscus' en het heeft ook alles van doen met Dierendag.

“Hoe Franciscus wilde duiven temde.”

Eens had een jongen een massa tortels gevangen en hij liep ermee rond om ze te kunnen verkopen. Toen Franciscus, die een groot dierenvriend was, hem tegenkwam, keek hij met een meelevende blik naar de duiven en zei: “Jongeman, geef die dieren alsjeblieft aan mij, anders zullen deze onschuldige vogels, waarmee in de Bijbel de kuise, nederige en trouwe zielen worden vergeleken, in handen vallen van vreedzaards die ze zullen doden.” Meteen gaf de jongen al die duiven aan Franciscus. Zodra deze ze op zijn schoot had, begon hij vriendelijk tegen ze te praten: “Duifkes, mijn eenvoudige, argeloze en kuise zusters, waarom lieten jullie je toch vangen? Ik wil jullie van een wisse dood redden en nesten voor jullie bouwen, dan kunnen jullie gaan broeden en talrijk worden zoals de Schepper dat wilde.”

Daarop ging Franciscus voor alle duiven een nest maken. De tortels gebruikten die, legden eieren en kregen jongen, en zij leefden zo tam in de nabijheid van Franciscus en zijn medebroeders, alsof ze altijd al door hen waren gevoerd. Ze vlogen dan ook nooit weg, totdat Franciscus ze met zijn zegen verlof gaf om te vertrekken.

En tegen de jongen die ze hem gegeven had, zei Franciscus: “Mijn zoon, je zult nog eens broeder worden in deze orde en liefdevol Jezus Christus dienen.” En zo gebeurde het, want die jongen werd minderbroeder en leefde in de orde als een zeer heilig man.

Tot lof van Christus. Amen.

(Uit: Fioretti, Gottmer Haarlem 1999)

Ben van Bronkhorst, franciscaan

Hedel en de heilige Antonius

(vervolg op het artikel in het vorige parochieblad)

In het voorjaar van 1231 voelde Antonius, 35 jaar jong, zich moe en zwak. Hij ging vanuit Padua naar het slot van graaf Tiso VI in Camposampiero. In de kluizenarij en de kapel van het landgoed vond hij rust. Er wordt gezegd dat Antonius leed aan astma en waterzucht; hedendaagse doktoren hebben geopperd dat hij wellicht suikerziekte had. Hij genoot van de rust en de natuur, maar zijn kortademigheid en dorst kwelden hem voortdurend en 's nachts lag hij woelend in zijn bed.

In een notenboom liet de graaf een hut bouwen voor Antonius. Wellicht kon hij daar meer lucht krijgen en meer rust vinden. Tegelijk past het bij de franciscaanse spiritualiteit om als broeder te leven met de schepselen van de natuur en letterlijk dichterbij God te zijn. Uit deze periode stamt de legende van graaf Tiso, die op een avond een hel licht zag schijnen in de hut. Hij ging bezorgd kijken: wat zou er met Antonius aan de hand zijn? Toen hij de deur opende zag hij Antonius met een Kind op zijn arm, dat hem streelde, knuffelde en naar hem lachte.

Plotseling bemerkte Antonius Tiso en het licht en het Kind verdwenen. Antonius liet de graaf beloven niets hiervan door te vertellen, maar toen Antonius was gestorven voelde Tiso zich niet meer gebonden aan de belofte. Daarom wordt Antonius afgebeeld met het Kindje Jezus op zijn armen. Het symboliseert zijn liefde voor Jezus en bevestigt de wederkerigheid van deze liefde.

'Zuster dood', zoals Franciscus de dood noemde in zijn 'zonnelied', kwam Antonius bezoeken op 13 juni 1231. Hij was nog maar enkele weken in Camposampiero. Toen de bel voor het middageten klonk, klom Antonius uit de boom naar beneden en liep moeizaam naar de eetzaal van het klooster. Eenmaal aan tafel werd hij onwel en met een boerenkar werd hij overgebracht naar Padua, omdat hij dat had gevraagd. In Arcella stopten ze en daar ontving Antonius het sacrament van de zieken en de broeders die hem vergezelden baden de boetepsalmen voor hem. Opeens veranderde Antonius' gezicht tijdens het gebed: "Ik zie mijn Heer," zei hij en stierf. Nog geen jaar later werd hij al heilig verklaard.

(Uit: Wikipedia/Legenden)

Ben van Bronkhorst, franciscaan

Antonius in de boomhut

H. Martinuskerk

Hertog Arnoldstraat 57 B
5331 XG Kerkdriel
tel (0418) 631215/(0418) 632504

e-mail:
kerkdriel@katholiekbommelerwaard.nl

IBAN: NL70 RABO 0125 1045 45
t.n.v. Parochie H. Franciscus H.
Martinuskerk Kerkdriel

secretariaat idem
intenties idem

spreekuur voor intenties of vragen
over het kerkhof op woensdag-
ochtend van 9.30 - 11.30 uur

In memoriam

Nel van den Hoogen †

Nel is overleden op 5 juni 2019. Binnen onze parochie was Nel op veel plaatsen aanwezig als toegewijde vrijwilligster. Mensen als zij zijn goud voor een parochie gemeenschap. Trouw en met hart en ziel deed zij haar werk. Nooit liet zij zich ergens op voorstaan. Wat je op je neemt of doet, nou dat doe je toch gewoon was haar devies.

Maar zo gewoon was het nou ook weer niet. Nel was lector in de weekend vieringen, een van de voorgangers bij een avondwake waar ze met haar inzet en gevoel voor het verdriet van mensen veel betekent heeft voor nabestaande.

Daarnaast bezocht zij vanuit de groep nabestaande, mensen die een dierbare verloren. Met haar luisterend oor en gevoel voor het verdriet zal zij veel mensen troost gegeven hebben. Het zegt ook iets over de vrouw die Nel was. Een sterke vrouw die ondanks het grote verdriet in haar eigen leven, de plotselinge dood van haar man Gerard en het zelf gekozen einde van Artur haar zoon, er toch wilde zijn voor anderen. Hier kun je niet anders dan heel veel respect voor hebben. Op een bepaalde manier maakte het haar ook kwetsbaar in de zin van, die red het wel, niet beseffend hoe groot het verdriet was van binnen. Haar vriend Hans was hierbij haar grote steun en toeverlaat, zoals je dat zegt. Zij was ook iemand die van haar hart geen moordkuil maakte ; puur en oprecht wanneer zij het ergens niet mee eens was mocht je dat weten ook. Het was met Nel goed samenwerken je wist wat je aan haar had.

Nel bedankt voor je trouw, je inzet maar vooral voor je vriendschap die was onvoorwaardelijk. Je bent nu samen met Gerard en Artur. Wij wensen je Vrede en Alle goeds. Bedankt.

Peter van Korlaar †

Onverwacht is uit ons midden weggenomen Peter van Korlaar, in de leeftijd van 69 jaar, op de vroege zondagochtend van 28 juli 2019. Zijn plotselinge overlijden heeft veel mensen geraakt. Lange tijd was hij organist van ons kerkkoor

en op die manier zeer betrokken bij de St. Martinuskerk.

Al geruime tijd ging het niet zo goed met zijn gezondheid en vele onderzoeken en ziekenhuisopnames volgden elkaar op in korte tijd. Hij leverde steeds meer in, alles ging moeizaam en zijn energie liep met grote stappen terug; aan het eind van een week met zeer zomerse temperaturen is hij thuis vredig ingeslapen.

Hij was een bijzonder getalenteerd persoon en zijn leven speelde zich af tussen de klanken van muziek. In zijn studio vertoefde hij vele uren en begeleidde talloze leerlingen tijdens de pianolessen. Ook op het Jeroen Bosch College was hij een gevierd muzikleraar – daarbij had hij zeker een zwak voor de scholieren uit Kerkdriel. Het Für Elise concours was zijn geesteskind, hij was ook jurylid bij het Christina-concours en speelde bij vele belangrijke stichtingen op muzikaal gebied, een inspirerende rol.

Voor ons kerkkoor was Peter dan ook een zeer gemotiveerde organist en stuurde onze groep zangeressen zeer gedreven- en enthousiasmerend aan. Hij was een perfectionist in alles en niet snel tevreden met het resultaat. Vol overgave speelde hij tijdens de rouwdiensten in onze parochie, eiste aandacht en concentratie van eenieder, om deze kerkdiensten keurig te kunnen verzorgen. Na het overlijden van zijn echtgenote Hanny speelde hij dan

soms - op verzoek - haar liefdelingsmuziek, legde daar zijn hart en ziel in en droeg die liefdevol aan haar op...

Er is een eind gekomen aan het intensieve leven van onze organist; *het slotakkoord heeft geklonken*, een toepasselijke tekst; nooit meer zullen wij hem horen en zien spelen op zijn karakteristieke wijze – zijn vaardige handen nooit meer over de toetsen zien glijden. Een mooi mens is heengegaan - wij van het Martinuskoor en de Martinuskerk, zullen hem dan ook zeer missen. Dat hij moge rusten in vrede.

Afscheid Tiny Hooijmans

Enige jaren geleden kwamen Tiny en Rika van uit Alphen a/d Maas in Kerkdriel wonen. Kerkdriel leek hun wel wat. Maar ongemerkt bleef Alphen toch trekken. Tiny ging er vaak heen wat hen deed besluiten terug te gaan. In onze parochie heeft hij zich al snel ingezet voor het bezoeken van nabestaande, het bezorgen van de kerkbode, als reserve voor het openen van de Mariakapel, en waar het nodig was mocht je hem vragen. Dat gold ook voor Rika. Zij zette zich met hart en ziel in voor het Vastenactie project. Wij vinden het jammer hen te moeten missen maar begrijpen het verlangen om terug te gaan naar de oude vertrouwde stek.

Tiny bedankt voor je inzet en wij wensen jullie nog veel goede jaren in Alphen.

Afscheid Bert Verhoeven

Bert was jarenlang lid van de Avondwake groep om er met veel inzet mooie vieringen van te maken. Hij heeft hier vele uurtjes aan besteed. Bert was niet gauw tevreden over wat hij zei of schreef terwijl hij hier mensen mee wist te raken alleen was hij daar zelf nooit van overtuigd. Het voorbereiden van een Avondwake legde een grote druk op hem ondanks de capaciteiten die hij hier voor had. Dit heeft hem er toe doen besluiten zijn werk voor de groep te beëindigen. Wij respecteren dit besluit maar zeggen tegelijkertijd: jammer.

Bert bedankt voor je jarenlange inzet en trouw.

We mogen weer aan de slag

Het is weer voorbij die mooie zomer ... en vakantie. Het lijkt alweer zo lang geleden. We kijken terug op een bijzondere zomer. 313 jaar geleden begon men in ons land de temperatuur op te meten. Voor het eerst in onze rijke meethistorie wist de barometer op 25 juli in Gilze-Rijen de 40 graden aan te tikken. Een record buiten alle proporties, veroorzaakt door woestijnwarmte. Temperaturen die het menselijk lichaam te boven gaan, moeten niet te lang duren. Gelukkig duurde deze extreme hittegolf, waarvan er nog twee waren, nog geen week. Massaal zochten we binnen en buiten verkoeling. Drink-

watertjes, ijsjes, ventilatoren en airco's waren niet aan te slepen. Ieder van ons heeft zo z'n eigen herinneringen aan deze zinderende recordhitte. Wij functioneren het beste in gematigde temperaturen en onder prettige werkomstandigheden. Ook onze activiteiten voor de parochie mogen we weer met hernieuwde energie oppakken.

Nieuw begin

Voor alle kinderen van groep acht en de kleintjes van groep twee. Brugklassertjes hebben de spannende start naar het voortgezet onderwijs in augustus al gemaakt. Voor de kleintjes is het echte leren ook begonnen in groep 3. Aan de hand van hun moeder of vader was het ook voor hen een spannend moment. Wij wensen ze allemaal een mooie tijd en veel succes.

Wereld Missie dag

Oktober wereld missie maand waarin Missio Pauselijke Missiewerken aandacht vraagt voor de jonge kerken in de derde wereld. Op Missiezondag, 20 oktober, houden parochies wereldwijd een collecte voor Missio het is de dag van solidariteit met zusterkerken. Ook in onze Martinus kerk wordt die dag een collecte gehouden. Centraal staat Noord Oost-India. Uitgebreide informatie hierover is te vinden in het algemeen MOV gedeelte van dit blad.

Allerzielen

Van oudsher de dag dat we onze dierbare overledenen herdenken. We gaan met bloemen en kaarsen naar hun graf. Waar we stil staan al mijmerend over de vele mooie maar ook verdrietige momenten die we samen hebben beleefd. Mijmerend met een dankbaar maar ook verdrietig hart. In alle kerken wordt op de dag van 2 november gebeden en alle dierbare herdacht van wie we het afgelopen jaar afscheid hebben moeten nemen. Maar ook voor wie het afscheid al eerder plaats vond.

Voor de dit jaar overleden dierbare wordt een kaars ontstoken, de naam genoemd en voor wie er een kerkelijk afscheid heeft plaats gevonden, het herinneringskruisje uitgereikt. Wanneer geen kerkelijk afscheid plaats vond en u toch graag een kruisje wilt ontvangen, kunt u dit kenbaar maken aan pastoor Roland Putman of met een briefje naar het parochiecentrum. Doe dit wel tijdig. Iedereen die het afgelopen jaar afscheid nam van een dierbare wordt voor de gebedsviering van 2 november uitgenodigd. Voor zover de namen en adressen ons bekend zijn van hen voor wie geen kerkelijk afscheid plaats vond, krijgen ook deze nabestaanden een uitnodiging voor deze viering. Tegen Kerstmis wordt bij de nabestaanden van alle overledenen, van het afgelopen jaar, een bloemetje bezorgd.

Overleden

Vanaf 5 juni 2019

Nel van den Hoogen-Brekelmans (83)
Bertha Verhoeven-van Herwaarden (83)
Kees Reuvers (73)
Giel van der Sterren (67)
Leny Bullee- Valentijn (95)
Jaan Nendels- Vos (89)
Wim Bekkers (56)

Kleding actie

Deze wordt weer gehouden op woensdagavond 23 oktober van 19.00 tot 21.00 uur en donderdagmorgen 24 oktober van 10.00 tot 11.30 uur. Op deze dagen kunt u uw gedragen kleding, lingerie, tassen en riemen, weer aanbieden. Mensen in Nood kan hiermee goed werk doen en van de opbrengst projecten ondersteunen of waar nodig voorzien in gratis of goedkope kleding. Kijk alvast uw kasten eens na, tot ziens!!!

Gedoopt

- *16 juni*
Sherley Hooijmans
Nadia Andrzejczak

- *21 juli*
Olivier Baran

- *18 augustus*
Indy de Cocq van Delwijnen,
Katoo van Beers, Roelof Verwer

HH. Martinus en Barbara gemeenschap

Rossum e.o.

Correspondentie adres:

Koninginnelaan 39,
5328 CH Rossum

Telefoon: 0418- 512340

rossum@katholiekbommelerwaard.nl

IBAN: NL66 RABO 0144 6023 93

t.n.v. Parochie H. Franciscus

HH. Martinus en Barbara Rossum

secretariaat idem

intenties idem

Vieringen

Zondag	22 sep	10.00 uur	<i>Vredesweek</i> ; Oecumenische viering in de Protestantse kerk aan de Maasdijk
Vrijdag	4 okt	11.00 uur	Eucharistieviering in de Vaste Burcht
Maandag	14 okt	14.30 uur	Eucharistieviering voor ouderen in de Beuk waarna gezellig samen zijn
Zondag	20 okt	9.30 uur	Gebedsdienst in de Beuk, Jos Vriesema
Vrijdag	1 nov	11.00 uur	Eucharistieviering in de Vaste Burcht
Maandag	11 nov	14.30 uur	Eucharistieviering voor ouderen in de Beuk waarna gezellig samen zijn
Zondag	17 nov	9.30 uur	Gebedsdienst in de Beuk, werkgroep
Zondag	1 dec	10.00 uur	Oecumenische Adventsviering in de Protestantse kerk aan de Maasdijk
Vrijdag	6 dec	11.00 uur	Eucharistieviering in de Vaste Burcht
Zondag	15 dec	9.30 uur	Woord en communieviering in de Beuk met Jos Vriesema
Maandag	16 dec	14.00 uur	Kerstviering voor ouderen

Ouderenvieringen

In de maand september zijn we na een mooie warme zomer weer gestart met de ouderenvieringen in de Beuk. Wij nodigen u uit, iedere tweede maandag van de maand om 14.30 uur om ook een keer de vieringen in de Beuk bij te komen wonen. Na afloop drinken we samen een kopje koffie en spelen dan een potje bingo. Waar u overigens niet aan mee hoeft te doen.

Ook in de Vaste Burcht is iedere eerste vrijdag van de maand een Eucharistieviering om 11.00 uur. U bent ook daar van harte welkom. Graag tot ziens bij een van deze vieringen.

Oecumenische viering

Zondag 22 september is er een Oecumenische viering om 10.00 uur in de Protestantse kerk in verband met de vredesweek. Jos Vriesema en Lia Davidse zullen voorgaan in deze dienst.

Op zondag 1 december om 10.00 uur zal ook in deze kerk aan de Maasdijk een Oecumenische Adventsviering gehouden worden. Wederom zijn de voorgangers Lia Davidse en Jos Vriesema.

Na afloop van deze vieringen drinken we gezamenlijk een kopje koffie in de Nieuwhof. U bent hierbij van harte uitgenodigd om er aan deel te nemen.

Kerstviering voor ouderen

Evenals voorgaande jaren is er ook dit jaar weer, op maandag 16 december om 14.00 uur een gezellige Kerstviering in de Beuk. Na afloop van de mis, voorgedaan door Bertus Bus, drinken we dan altijd een kopje koffie met wat lekkers. Waarna we gezellig samenzijn onder het genot van een drankje en een hapje.

Heeft u geen vervoer en u wilt er toch graag bij aanwezig zijn, dan kunt u bellen naar Marleen 0418-662446 of Bertha 0418-512340.

Maria Hemelvaart viering

Op 18 augustus ging Jos Vriesema voor in een Woord- en Communie viering bij ons in de Beuk.

Het was een mooie viering waarin veel Marialiederen werden gezongen. Mede door de grote opkomst klonken de liederen prachtig.

Fijn dat Jos Vriesema er was. Hij zal ook in de toekomst regelmatig bij ons op zondag in de vieringen voorgaan.

H. Martinuskerk

Voorstraat 102
5334 JW Velddriel
telefoon 0418 -63 13 15

IBAN: NL25 RABO 0153 4015 16
t.n.v. Parochie H. Franciscus H.
Martinuskerk Velddriel

secretariaat idem

intenties
mevr. J. van den Dungen
tel. 0418 - 63 20 61

Inloopuurtje pastorie

Inloopuurtje is zondag 29 september na de familieviering van 9.30 uur. Iedereen is hierbij van harte uitgenodigd.

Inloopuurtje is zondag 3 november na de eucharistieviering van 9.30 uur. Iedereen is hierbij van harte uitgenodigd.

H. Doopsel

13 oktober 2019 met pastoor Putman
Vorbereidingsavond 23 september
om 20.00 uur in parochiecentrum
Kerkdriel, Hertog Arnoldstraat 57B.

8 december 2019

Vorbereidingsavond 25 november
om 20.00 uur in parochiecentrum
Kerkdriel, Hertog Arnoldstraat 57B.

Bijzondere data

Iedere dinsdag om 9.00 uur 's morgens Eucharistieviering.
Iedereen is van harte welkom!

Zondag 29 september 9.30 uur
Familieviering en kindernevendienst
met pastoor R. Putman en Martinus kids

Zondag 6 oktober 10.00 uur
Franciscusviering in Zaltbommel
In Velddriel is er dan geen viering.

Zondag 3 november 9.30 uur
Allerzielenviering met Jos Vriesema
en gemengd koor

Overleden

† Antoon van Gessel, 89 jaar, weduwnaar van Tineke Gessel-Merks, overleden op 14 juni 2019. Na de uitvaart viering in de St. Martinuskerk was er aansluitend de begrafenis op het parochiekerkhof.

† Annie van de Laar-van de Laar, 86 jaar, weduwe van Harry van de Laar, overleden op 27 juli 2019. Na de uitvaartviering in de St. Martinuskerk was er aansluitend de begrafenis op het parochiekerkhof.

Familievieringen

En kindernevendienst

De zomervakantie zit er weer op. De eerste familieviering had als thema 'Stap je mee'. Tijdens de viering stonden voorin de kerk allerlei schoenen die op verschillende manieren iets van de woorden en daden van Jezus kunnen verduidelijken.

Ook was er tijdens deze viering voor de eerste keer een kindernevendienst. Dit willen we voortaan bij iedere familieviering aanbieden. Het biedt mensen de mogelijkheid, waarvan de kinderen nog klein zijn om naar de kerk te gaan. De kindernevendienst vindt van nu af aan plaats tijdens iedere familieviering.

Kinderen tot de leeftijd van ongeveer 5 jaar zijn gedurende de viering van harte welkom in de sacristie. Hier is een begeleider voor de kinderen. Er kan gespeeld worden en de wat grotere kinderen gaan een werkstukje of opdracht maken dat te maken heeft met het thema van de familieviering.

Wij nodigen u van harte uit om de familievieringen bij te wonen. Groot en klein zijn van harte welkom! De volgende familieviering staat gepland voor zondag 29 september om 9.30 uur. Het thema van die viering staat in het teken van de nationale Vredesweek.

*Wergroep Familievieringen
Mientje, Maria, Marian en Carla*

MOV - MIVA

In het weekend van 17/18 en 24/25 augustus is er gecollecteerd voor de MIVA (Missie Verkeersmiddelenactie). Er is het mooie bedrag van € 160 opgehaald.

Iedereen van harte bedankt voor de gulle gaven namens Werkgroep Missie, Ontwikkeling en Vrede Velddriel

Trees Hooijmans en Annie van Kuijk

Gerarduskalender

Op de voorkant elke dag een spreuk om de dag goed te beginnen. Op de achterkant staan moppen, gedichten, bezinningsteksten, puzzels en informatie.

Ze kosten € 7,40 per stuk
Verkrijgbaar bij: H. van Doremaele
Mgr. Verhoekstraat 2 te Velddriel
Tel: 0418-631376

H. Martinuskerk

Oliestraat 26
5301 BB Zaltbommel
telefoon 0418-512215
e-mail:
zaltbommel@katholiekbommelerwaard.nl

IBAN: NL07 INGB 0004 4572 38
t.n.v. Parochie H. Franciscus H.
Martinuskerk Zaltbommel

secretariaat en intenties:
Tiny van Steenberg
Johan de Wittstraat 68
5301 GR Zaltbommel
tel.: 0418-514262

Gedoopt

11 augustus

Danny van Es, geboren 15 november
2018, zoon van Danny van Es & An-
gelina Versfeld

8 september

Jaylisa Bos, geboren 30 april 2019,
dochter van Richard Bos & Sabrina
van Osch

Overleden

† Toine Roovers, geboren op 8 ok-
tober 1961 in Eindhoven, overleden
op 24 juni 2019 in Gorinchem. Zijn
uitvaart was op 28 juni in de Sint
Martinuskerk. Daarna is hij gecre-
meerd in Vlijmen.

† Anneke van Deursen, weduwe van
Pieter Rab, geboren 30 april 1928 in
Zaltbommel, overleden op 3 juli
2019 in Zaltbommel. Haar crematie
was op 3 juli in Vlijmen.

† Martin Nijhuis, echtgenoot van
Irma Hermes, geboren op 2 april
1962 in Zaltbommel, overleden op
28 juli 2019 in Zaltbommel. Zijn
uitvaart was op 2 augustus in het
uitvaartcentrum, daarna is hij be-
graven op het kerkhof aan de De Vi-
rieusingel.

† Wim van den Oord, weduwnaar
van Corrie van der Meijden, gebo-
ren op 29 oktober 1929 in Ammer-
zoden, overleden op 12 augustus te
's Hertogenbosch. Zijn crematie
was op 17 augustus in Rosmalen

*De mensen van voorbij
zij worden niet vergeten.
De mensen van voorbij
zijn in een ander weten.
Bij God mogen ze wonen,
daar waar geen pijn kan komen.
De mensen van voorbij
zijn in het licht, zijn vrij.*

Hanna Lam

Bijzondere vieringen

Seniorenvieringen

De maandelijkse Seniorenvieringen zijn op de eerste woensdag van de maand om 14.30 uur in het parochiecentrum: Woensdag 2 oktober, woensdag 6 november en woensdag 4 december. Na de viering is er gezellig samen zijn. Wilt u ook komen maar is het vervoer een probleem, even een telefoontje naar Tiny 0418-514262 of 06 -3098 3236. Wij kunnen u halen en weer thuis brengen.

Wielewaal

In het zorghuis 'De Wielewaal' is er op de derde dinsdag van de maand om 16.00 uur een Eucharistieviering: Dinsdag 17 september. Ook bewoners van 'Het Schootsveld' en 'De Nijehof' en andere parochianen zijn daarbij van harte welkom.

Elke vrijdagavond om 19.00 uur is in zorghuis 'De Wielewaal' in zaal 'Bommel-in' onder verantwoordelijkheid van de Raad van Kerken een weeksluiting, waarin voorgangers uit alle kerken om de beurt voorgaan. Na afloop wordt er met elkaar koffie/thee gedronken.

Op Adem komen

De meditatieve viering 'Op Adem komen' houdt op 29 september, 27 oktober en 24 november een viering in de kerk, iedereen is daarbij van harte welkom. Na de viering kan er nagepraat worden onder het genot van een kopje koffie of thee.

Allerzielen

Op zaterdagavond 2 november om 19.00 uur is er een viering in de St. Martinuskerk aan de Oliestraat. Dan zullen we de overledenen tussen 2 november 2018 en 1 november 2019 speciaal herdenken. Zondag 3 november is er om 15.00 uur een gebedsdienst op ons kerkhof aan de De Virieusingel. Ook dan zullen speciaal die overledenen gedenken.

Agenda

Seniorenkerstviering

De seniorenkerstviering is op zondagmiddag 22 december om 14.30 uur in de Sint Martinuskerk. Franciscus Vocalis zal de zang verzorgen.

Volkskerstzang

De Volkskerstzang is op zaterdagavond 21 december om 19.00 uur. Koorschool Senta, Harmoniekapel De Karel en op het orgel An van Tuijl zullen hun medewerking verlenen.

Kerst-Sing-In

Het interkerkelijk koor Eljakim verzorgt op 15 december om 20.00 uur een Kerst-Sing-In in onze kerk.

De Gerarduskalender

De Gerarduskalender is weer uit. Het Klooster Wittem is er opnieuw in geslaagd een mooie dagkalender voor 2020 uit te geven. Met als motto voor iedere nieuwe dag een beetje spirit.

Met grapjes, gedichten, bezinnings teksten en wetenswaardigheden hebt u een goed begin van de dag. De kalender is verkrijgbaar voor € 7.40 bij Liane van Iersel van de Wiel, Fazantstraat 24, Zaltbommel. U kunt nu al reserveren, tel 0418 - 513648.

In de stad Zaltbommel kan de kalender thuis gebracht worden.

Kerstbomen

Voor de St. Martinuskerk in Zaltbommel zijn we op zoek naar twee mooie kerstbomen die tijdens de Kerst de kerk weer op kunnen sieren. Zo'n 2000 bezoekers kunnen dan van uw kerstboom genieten.

Heeft u een overvloedige kerstboom in uw tuin neem dan contact op met Martien van Iersel, tel. 0418-513648. Ik kom dan bij u langs om de boom te bekijken en verdere afspraken te maken.

Martien van Iersel

Afscheid

Gerard Heinsbroek

Vrijwilligerswerk wordt door een ieder zeer gewaardeerd en we nemen dan ook niet graag afscheid van een vrijwilliger. Toch heeft de contactgroep van onze St. Martinus kerk op 10 juli afscheid genomen van onze bouwkundige vrijwilliger Gerard Heinsbroek, die dit werk 40 jaar heeft volgehouden.

Gerard heeft de mooie leeftijd van 90 jaar bereikt. De laatste jaren was hij nog altijd bij het contactgroep overleg. Uit liefde voor zijn vak als bouwkundige en als serieuze vrijwilliger hoorde Gerard nog graag hoe zijn opvolger Hans Zonneveld zijn werkzaamheden overgenomen heeft en daar op zijn manier richting geeft aan de toekomst van de kerkgebouwen. Gerard werd rond 1980 lid van de kerkorganisatie en werd verantwoordelijk voor de bouwkundige zaken van de monumentale kerk en pastorie gebouwen en bijbehorende gronden.

In de archieven zijn we nog de volgende extra werkzaamheden van Gerard tegengekomen:

1983-1986 lid van de raad van kerken

1987-1988 deelnemer aan de
parochie vergaderingen

1992-1997 lid van het kerkbestuur

Veel bestuursleden zijn Gerard voorgedaan en de meesten zijn al gestopt.

Veertig jaar vrijwilliger zijn, zegt natuurlijk veel over Gerard zijn betrokkenheid bij het kerkgebeuren. Dat iemand zich zo lang en zo intens inzet in zijn vrije tijd, zegt nogal wat. Daarvoor was hij altijd veel van huis weg. Het kan gewoon niet anders dan dat zijn lieve vrouw en kinderen veel geduld met zijn afwezigheid gehad zullen hebben. We weten dat hij soms om die reden weleens een bosje bloemen voor haar meenam, en dat hij ook nog tijd had om met zijn kinderen te spelen met een hijskraan van wel een meter hoog.

Tiny van der Spang van het Bisdom Den Bosch werkte met hem mee aan bouwkundige vraagstukken en ook bij o.a. Jan van Heumen kon hij voor overleg terecht. Beiden gaven aan dat Gerard een zeer serieus persoon is, die zeer precies met zijn werk omgaat. Kwaliteit stond altijd voorop. Gerard heeft zich o.a. bezig gehouden met aanleg en reparatie van de vloer voor het altaar, kerktoren onderhoud inclusief groot schilderwerk en steigerwerken, het vervangen van de keuken vloer boven de kelder, moderniseren en opknappen van de kleine

spreekkamer en een nieuw dak boven de pastorie. Samen met Henk (echtgenoot van Tiny) heeft hij over de trap van het trappenhuis naar de orgelzolder gesproken. Henk was ook altijd een maatje voor Gerard die op zijn verzoek dan ook altijd zijn best voor hem deed.

De laatste maanden is de contactgroep bezig geweest om te kijken hoe we in de toekomst met de kerkgebouwen moeten omgaan en ook Gerard kan zich vinden in de ingeslagen weg. Wij Zullen Gerard zo goed mogelijk op de hoogte houden van toekomstige beslissingen. We zijn Gerard dankbaar voor zijn inzet en uren die hij besteed heeft voor de kerk.

Gerard stopt er nu definitief mee en wij kunnen terugzien op een fijne tijd die we met elkaar hebben gehad. De gebouwen die Gerard achter laat zien er goed uit en dat is zijn verdienste. Als blijk van waardering hebben we een pakketje samengesteld met zijn favoriete drank en lekkernij en Gerard aangeboden.

Gerard het gaat je goed. Let goed op je gezondheid. Wij zullen je missen!

Contactgroep Zaltbommel

Franciscus en de wolf

Franciscus (1182-1226) is een van de bekendste heiligen. Als jongeman heeft hij een gemakkelijk leventje met feesten en veel geld. Maar dat verandert allemaal: in de oorlog wordt hij ziek en laten zijn vrienden hem in de steek. Als hij in een oud vervallen kerkje bidt, hoort hij de stem van Jezus: "Franciscus, herstel mijn huis." Franciscus vertrouwt niet langer op geld en mooie dingen, hij vertrouwt op God en kiest ervoor om arm te leven, zoals Jezus. Hij trekt rond en vertelt de mensen over zijn liefde voor God en de schepping. Op 4 oktober herdenken wij zijn sterfdag. En omdat hij een echte dierenvriend was, vieren we op zijn sterfdag ook Dierendag.

Over zijn liefde voor de schepping en vooral voor de dieren zijn veel verhalen verteld. Franciscus noemde alle schepselen zijn broeders en zusters. Er wordt zelfs verteld dat hij met de dieren kon praten. Het verhaal over de wolf is misschien wel het allerbekendst.

De mensen van het stadje Gubbio leven in grote angst vanwege een woeste wolf die niet alleen dieren maar ook mensen aanvalt. Franciscus gaat op zoek naar de wolf en komt hem tegen in het bos. Eerst wil de wolf aanvallen, maar Franciscus maakt een kruis over hem en roept: "Kom eens hier, broeder Wolf, je hebt nogal wat schade

aangericht in de buurt. Iedereen is als de dood voor jou. Ik wil dat het vrede wordt tussen jou en de mensen. Je mag ze niet langer kwaad doen. En zij zullen jou niet langer nazitten met hun honden."

De wolf buigt zijn kop en is zo makkelijk als een lammetje. Hij geeft Franciscus een poot, alsof hij wil zeggen: "Ik beloof dat ik van nu af aan niemand meer kwaad doe." Franciscus neemt de wolf mee naar de stad. Nu durft iedereen, ook de kinderen, het plein op te gaan. "Luister", zegt Franciscus, "broeder Wolf hier heeft beloofd vrede te sluiten met jullie. Maar dan moeten jullie beloven dat jullie hem elke dag zoveel voedsel geven als hij nodig heeft." Dat beloven de mensen. En weer geeft de wolf Franciscus een poot. Het is vrede!

www.katholiekbommelerwaard.nl/kids

Benedenkerk
Sint-Franciscusbasiliek Assisi
foto: Wim Koopman